

Почти
З А Б Р А В Е Н И Я Т Д Е Н

Марк Финли

*Всички библейски текстове са взети от българското
ревизирано издание на Библията от 1940 г. – София,
Придворна печатница.*

ПОЧТИ	1
З А Б Р А В Е Н И Я Т Д Е Н	1
1.УЧУДВАЩ ОТГОВОР НА ЗАГАДКАТА ЗА НАПРЕЖЕНИЕТО	2
2.ИСТИНАТА ИЗОБЛИЧАВА МИТА	7
3.НАЙ-ЗДРАВО ПАЗЕНАТА ТАЙНА НА ИСТОРИЯТА	18
4.СВИДЕТЕЛСТВОТО НА ВЕКОВЕТЕ	30
Исторически данни за пазенето на съботата през вековете	32
Първите години на отстъпничеството	32
Първи век след Христа	34
Втори век след Христа	34
Трети век след Христа	35
Четвърти век след Христа	35
Пети век след Христа	36

Един избягал роб и един престолонаследник свидетелстват за библейската истина	37
Шести век след Христа	39
Седми век след Христа	39
Осми век след Христа	40
Девети век след Христа	40
Десети и единадесети век след Христа	41
Алпийските планини разнасят ехото от гласа на истината	42
Дванадесети век след Христа	43
Тринадесети век след Христа	44
Четиринадесети век след Христа	44
Петнадесети век след Христа	45
Господарят на съботата - личност, заради която можем да се жертваме	46
Шестнадесети век	47
Седемнадесети век	49
Осемнадесети век	50
Деветнадесети век	51
Бог хлопа на моята врата	52
5.АВТОРИТЕТИТЕ СВИДЕТЕЛСТВАТ	53
Свидетелството на Католиците	56
Свидетелството на Баптистите	58
Свидетелството на Методистите	59
Свидетелство на Конгрешанската Църква	59
Свидетелството на Презвитерианската Църква	59
Англиканската Църква	59
Христови Църкви	60
Извод	60
6.ОТГОВОР НА ВАШИТЕ ВЪПРОСИ	61
Въпроси и отговори относно съботата	63
Един личен апел	78

1.УЧУДВАЩ ОТГОВОР НА ЗАГАДКАТА ЗА НАПРЕЖЕНИЕТО

В красивата Португалия има един много стар манастир, кацнал върху високи отвесни скали. Посетителите, идващи да разгледат тази уединена обител, остават възнаградени от красотата на величествената гледка, която се разкрива пред тях. Само че, има един проблем. Единственият начин да се достигне манастира, е с плетен кош, окачен на въже, дърпащо от възрастен монах, стоящ на върха на скалата.

Един ден екскурзовод и посетител си тръгвали от манастира и трябвало да влязат в плетения кош. Докато бело-

косият монах ги спускал над пропастта, кошът се разлюлял над скалистата бездна. Изнервеният посетител уплашено попитал екскурзовода: "Господине, често ли подменят въжето?" Екскурзоводът отговорил невъзмутимо: "Всеки път, когато се скъса."

Не е трудно да си представим напрежението, което изпитал изплашеният посетител, докато го спускали надолу. Хиляди хора днес се носят забързани в живота при подобни обстоятелства. Те постоянно прищпорват себе си, а напрежението в тях непрекъснато нараства. Натискът е огромен - за все по-малко време се върши все повече и повече работа. Когато в края на такъв ден се завърнат в къщи, хората са изтощени от умора. Тръшват се на дивана, пускат телевизора, и това е всичко. Този цикъл се повтаря ден след ден, а хроничната преумора се установява трайно. Въжето е на път да се скъса.

До къде ще стигнем така? Какво може да ни накара да намалим темпото? Кога ще се научим да почиваме? Какво е необходимо, за да разберем, че най-голямата радост в живота не се дължи на притежаваните от нас неща, а от близкото, интимно общуване с нашите близки, с нашите приятели и с нашия Бог?. Къде можем да намерим душевния покой и тази вътрешна духовна сила, необходима за да се справим със стреса на нашето време?

Това са много трудни въпроси. За да им отговорим, нека да се върнем към началото на човешкия род. Може би ако успеем да разберем как сме били създадени, ще можем да предпазим себе си от разпадане и пълна разруха.

Когато нашият любящ Творец сътвори планетата Земя, Той снабди човешкия род с всички най-важни елементи, необходими за живота, здравето и най-пълно щастие. Въздухът беше чист, а водата бистра. В изобилие растяха плодове, ядки и зърна, които укрепваха здравето. Сияйни слънчеви лъчи грееха върху нашите първи родители, облечени в одежди от светлина.

Част от ежедневноото им задължение беше енергичният труд. Бог им заповяда да обработват и пазят Едемската градина. Здравето на първото човешко семейство приемаше нов приток от енергия, идваща от удовлетворението, че са вършили една ползотворна работа. В близко общение един с друг, те споделяха най-възвишените радости на живота. Адам и Ева бяха създадени за щастие - щастие, което идва в резултат на любящата, изпълнена с упование и послушание взаимна връзка с техния Творец.

Страдаха ли Адам и Ева от хронична умора? Дали работеха седем дни в седмицата по 18 часа дневно, докато грох-

нат от изтощение? Дали си позволяваха по-бавно темпо на работа, почиваха ли? Изобщо, как се справяха със стреса?

Битие, глава 2-ра, стихове от 1-ви до 3-ти, ни казват част от историята:

"Така се свършиха небето и земята и цялото тяхно воинство. И на седмия ден, като свърши Бог делата, които беше създал, на седмия ден си почива от всичките дела, които беше създал. И благослови Бог седмия ден и го освети, защото в него си почива от всичките си дела, от всичко, което Бог беше създал и сътворил."

След като извая с особено внимание света за шест дни, Бог си почива на седмия. Всъщност, Той прекъсна работата си, за да отдъхне. Защо? Нима беше уморен? Не! В тази първа събота Бог си почива, защото имаше свършеното усещане за пълнота на сътвореното от Него. Небесният ни Баща бе направил всичко възможно, за да осигури щастието на Адам и Ева. Нямаше нещо, което да им бе необходимо, и то да не бе направено. Бог си почива в радостното очакване за интимното общуване със създанията, които току-що бе сътворил.

Като си почива в седмия ден, т.е. в събота, Бог даде един пример, който Адам и Ева трябваше да следват. Божието намерение беше те да си почиват* от работата в градината. Затова Той предвиди един специално отделен за тях ден – ден, в който те прекратяваха своя обичаен кръг от работни задължения, почиваха и се прекланяха пред своя Бог. Съботата бе отговора на Твореца към Адам и Ева.

Съботата е отговорът на Бога и към този неистово бързащ, в края на 20-ти век, живот. Съботата е Божият лек за непрестанно растящите усилия и работа, които съвременният човек трябва да извършва. Тя е призив към нас да спрем опитите си да печелим повече пари и да си купуваме с тях още по-модерни дрехи, да придобиваме още по-големи жилища и да караме още по-скъпи коли. Съботата е поканата на живия Творец, който чрез общение с Него, иска да даде покой на уморените ни умове и на изнурените ни тела. Така ще можем да станем едно с нашия Небесен създател.

Във века на еволюционните теории съботата ни зове да се върнем и преклоним пред Твореца на Всемира. Тя е постоянно напомняне за един любящ Бог, който непрестанно работи за нашето щастие. Съботата е песен за личната загриженост на Бога: "Вие не сте продукт на еволюцията! Вие сте нещо повече от съчетание от кости, мускули и кожа. Вие сте далеч по-висша форма от уголемената протеинова молекула. Вашият произход не води началото си от някаква мрачна и тинеста бездна. Човекът не е просто някакъв сбор от химични вещества, съчетани в произволна комбинация. "Аз ви създадох! Вие сте създадени по Мой образ."

Тъй като съботата бе осветена от Бога като един особен ден, онези, които я пазят като свят празник, ще получат неповторими благословения. Това е ден, предназначен за духовно и физическо обновление. Интересно е да се види, че в Божията заповед: "Помни съботния ден, за да го освещаваши", думата *освещаваши* е производна на същия корен, от който произлизат думите "здрав" и "непокътнат". В едно по-свободно тълкуване Божията заповед за съботата звучи така: "Помни съботния ден, като го пазиш здрав." Съботата казва: "Спри! До тук! Животът означава много повече от непрекъснато работене! Часовете на съботния ден са време за почивка, за да се възстанови човек напълно."

Съботата е също и призив да прекараме времето с нашите семейства. Възможно е да сме толкова заети през седмицата, че почти да не се виждаме с отделни членове на нашето семейство. В някои домове не се водят съдържателни разговори. Едно проучване показва, че бащата в американското семейство прекарва по-малко от един час седмично в лично общуване с децата си. Възможно е съпрузите дотолкова да са погълнати от работа, обществени ангажменти и други изискващи време дейности, че те почти да не контактуват помежду си.

Божият първоначален замисъл за семейството бе съвсем различен. Съботата бе първият ден, който младите съпрузи Адам и Ева прекараха заедно. Те несъмнено са прекарвали още много други щастливи съботи. Бог бе отредил съботата да бъде неповторим ден за среща и общуване - ден, който трябва да се посвещава на нашия Творец, на приятели и на близки. Това е време, в което да споделяме своите радости, надежди, възжеления, а също и сърдечните си болки и разочарования.

Съпругата ми, аз и децата често прекарваме съботата в разходки из гората, като заедно споделяме радостта от този неповторим ден сред прекрасните творения на Бога. Цялото ни семейство очаква всяка събота като най-щастливия ден на седмицата.

Съботата ни донася и чувство за сигурност в целия живот. Тя ни дава опорна точка, с чиято помощ да посрещнем житейските трудности.

Преди няколко години четох за група изследователи-медици, които изследвали ефектите на стреса върху централната нервна система. Тяхното изследване включвало експеримент с две агнета-близнаци. В първата част на експеримента едното от агнетата било изолирано самичко в отделна кошара. На различни места в кошарата имало поставени електрошокови устройства, свързани с няколкото хранилки. Когато агнето отивало до определена хранилка, изследователите

пускали кратък електрошоков импулс. При всеки електрошок агънцето отскачало назад и отивало към друга част на кошарата. Малкото животно никога вече не се връщало на мястото, където преди това било получило токов удар. Този електрошок бил прилаган на всяка хранилка, докато изплашеното агне накрая заставало в средата на кошарата и цялото треперело. Навсякъде било посрещано от електрически ток. Напълно объркано, изцяло обхванато от ужас и стрес, агънцето изпадало в нервен срив.

Втората част на експеримента включвала другото агне-близък. Изследователите го поставили в същата кошара с първото агне. Но този път в кошарата пуснали и майката на агнето. Електрошокът отново бил приложен и на него. Подобно на своето братче-близък, агънцето отскочило от хранилката и побягнало, само че за разлика от братчето си, то изтичало направо при майка си. Сгушило се в нея, а тя започнала нежно да пръхти в ухото му. Никой не знае какво точно му казала, но предполагам, че му е внушила увереност, защото малкият палавник бързо се върнал на мястото, откъдето преди малко бил получил електрошок.

Изследователите отново пуснали ток и агънцето отново избягало при майка си. Овцата отново успокоила детето си и то пак се върнало към хранилката. Това се повтаряло многократно, но докато за агънцето имало опорна точка, при която да се връща след всеки шок, то успявало да се справя със стреса. Малкото животно било в състояние да се пребори с тази страхова бариера.

Съботата е такава опорна точка за хората. Също като агънцето, което тича при майка си, ние можем да намерим покой и сигурност при Бога. Съботата е един дворец във времето. И ако повечето дворци представляват великолепни постройки, изградени за царски особи, съботата е сътворен във времето палат, който слиза от небето на земята всеки седми ден. Когато се оттеглим в двореца на Царя, получаваме сила отново да се изправим срещу трудностите в живота.

Общението с Бога в съботния ден изгражда основата на една ежедневна връзка, която продължава през цялата седмица. Съботата ни дава увереността да кажем: "Вярвам, че Бог ме е създал и че Той проявява огромна загриженост за моето благополучие. Затова имам покой в Неговата любов. Исус е достоен за най-дълбоката ми вяроност и преклонение. Чрез Неговата сила вече мога да посрещна стресовите на живота." Нашият Творец ни обича. Той копнее да успокои нашите разкъсани и изтерзани нерви. Исус копнее да даде свобода на възжеланията ни. Той може да стори всичко това, защото е наш Създател. Ти и аз, приятелю, означаваме много за Него - *ние сме Негови чеда.*

Преди много години Исус отпрати към нас тази прекрасна покана:

"Дойдете при Мене всички, които се трудите и сте обременени, и Аз ще ви успокоя. Вземете Моето иго върху си, и научете се от Мене; защото Съм кротък и смирен на сърце; и ще намерите покой на душите си."
(Мат.11:28,29)

Истинската почивка можем да намерим в една любяща, изпълнена с доверие връзка с нашия Творец: "Дойдете при Мене... и Аз ще ви успокоя."

Седмият ден, събота, символизира живота на мира и упованието в нашия любящ Създател. Сатана желае да унищожи тази връзка и поради това така злобно атакува съботата. Въпреки, че Господния ден е бил почти забравен, верни на Бога мъже и жени са го освещавали през вековете. Авраам, Исак, Яков, Моисей и Даниил празнуваха съботата. Петър, Яков, Йоан и Павел също бяха верни на Божия ден. Те не забравиха Неговата събота. Никога не я забрави и самият Исус.

В следващата глава ще проучим какво ни учи Библията за святия Божий ден.

2.ИСТИНАТА ИЗОБЛИЧАВА МИТА

Митовете лесно се приемат за истина, ако са повтаряни дълго време. Вземете за пример случая с паяка. Около 350 г. пр. Хр. великият гръцки философ Аристотел определил, че паякът има шест крака. През следващите 20 века всички вярвали, че това е неоспорима истина. Никой дори не си направил труда да ги преброи. В края на краищата, кой би дръзнал да оспори великия Аристотел!

Но се появил Ламарк, изтъкнатият естественик и биолог*. Той внимателно преброил крачетата на паяка. Познайте колко бил техният брой? Точно осем! Митът рухнал, защото Ламарк си направил труда да ги преброи.

Свободно мислещият поляк Коперник също оспорил една "истина", в която били убедени така наречените "учени" по негово време. Коперник заявил, че "слънцето, а не земята, е център на Слънчевата система". Църковниците веднага гръмогласно започнали да протестират: "Това не може да бъде! Ти не можеш да променяш Божиите небеса!" Но Коперник не променял Божия небесен ред. Той просто разкривал истината и изобличавал мита.

Има още много примери, научни и ненаучни, за заблудата на митовете. Хората в течение на историята ги приемали

с вяра. И ако видимо не е толкова опасно да се вярва в научните митове, то приемането на религиозните митове може да има последици на живот или смърт. С други думи, когато трябва да правим разлика между факта и измислицата, между мита и истината, става въпрос за спечелване или загубване на вечния живот.

Но как да разберем кои религиозни вярвания са мит и кои не са? Как да разпознаем и разграничим религиозния факт от религиозната измислица? На кой авторитет да се облеглием?

Без съмнение, Бог е най-висшият авторитет, а Библията е Неговото записано слово. Тя съдържа непроменими, вечни истини. Чрез изучаване на Божието слово могат да бъдат опровергнати митове, царували от векове.

Книгата Откровение ни разкрива точно такъв един мит. Великата вест, дадена за приготвянето на мъже и жени за пришествието на нашия Господ, се намира в Откровение 14:6-12. В стих 7-ми четем тези думи:

"...Бойте се от Бога и въздайте Нему слава, защото настана часът, когато Той ще съди; и поклонете се на Този, Който е направил небето и земята, морето и водните извори."

При първо прочитане може да се приеме, че този стих не разобличава никакви религиозни митове. Нека обаче да проучим текста малко по-задълбочено.

Вестта за приближавания Божий съд е толкова важна, че Бог ни я предава чрез картината на три небесни ангела, които се носят с голяма бързина, и които идват от Божия трон, като летят в небесата над целия свят. Вестта трябва да се разнесе бързо, като огън по сухо стърнище, и да стигне до всеки "народ и племе, език и люде" (стих 6). Тази вест трябва да прескочи географските граници. Тя трябва да хвърли мост между различните култури и езикови групи. С приближаването на окончателния небесен съд, стихът в Откр.14:7 отправя силен призив към цялото човечество да се обърне към своя Създател.

Но за да се върнем към поклонението пред нашия Творец, ние трябва да разберем смисъла и значението на това поклонение.

Основата на поклонението е във факта, че всеки един от нас, човеците, е сътворено същество, а не Творец. И причината, поради която Бог е достоен за нашата върховна почит и вяроност е в това, че Той ни е създал. Откр. 4:11 потвърждава това:

"Достоен Си, Господи наш и Боже наш, да приемеш слава, почит и сила; защото Ти Си създал всичко, и по-

ради Твоята воля всичко е съществувало и е било създадено."

В епоха, когато еволюционната хипотеза е завладяла с шурм научния свят, Библията изпраща вест към всички хора да се поклонят на Христос-Твореца. Текстът от Ефес.3:9 ни дава това най-важно проникновение:

"...и да осветлявам всичките в наредбата относно тайната, която от векове е била скрита у Бога, Който създаде всичко чрез Исуса Христа." (NKJV) (виж също Колос. 1:13-17)

Как е било създадено всичко? *"Чрез Исус Христос!"* Тази вест, която се прогласява в последните дни и зове всички хора навсякъде да се поклонят *"на Този, който създаде небето и земята"*, е вест, призоваваща мъже и жени да се поклонят на Исус Христос, Твореца на всичко.

Но как човек да се поклони на Христос като на Творец? Дали Исус е оставил някакъв паметен знак за Своята творческа работа? Какъв е творческият знак на Сътворението?

Когато четем книгата Изход, ние откриваме най-съкровената същина на Божия закон - Десетте Божии заповеди, които са паметен знак на Неговата творческа мощ. Това е паметник, който ако се помни, ще държи в умовете ни жива мисълта, че Исус е Творецът, а ние сме Негови творения. Този паметен знак е описан в Изход 20:8-11:

"Помни съботния ден, за да го освещаваш. Шест дни да работиш и да вършиш всичките си дела; а на седмия ден, който е събота на Господа твоя Бог, да не вършиш никаква работа, ни ти, ни синът ти, ни дъщеря ти, ни слугата ти, ни слугинята ти, нито добитъкът ти, нито чужденецът, който е отвътре вратите ти; защото в шест дни Господ направи небето и земята, морето и всичко, що има в тях, а на седмия ден си почива; затова Господ благослови съботния ден и го освети."

Бог казва: *"Помни и освещавай съботния ден, защото той е великият знак на Моята творческа мощ."*

Обърнете внимание на приликата в думите от Откр. 14:7, които прочетохме преди малко, и думите в Изход 20:11. Вестта, отправена към последното човешко поколение, гласи:

"... и поклонете се на Този, Който е направил небето и земята, морето и водните извори." (Откр.14:7)

Свещената съботна заповед е положена в сърцевината на Декалога, като едно постоянно подсеждане за Божията върховна власт и творческа сила. Тя наистина е знакът на Сътворението.

Нека да се върнем в книгата Битие и да изследваме предмета на Сътворението. Цялата първа глава на Битие представлява описание на сътворението и на красотата и великолепието на Едемската градина. Втората глава от книгата Битие започва така:

"Така се свършиха небето и земята и цялото тяхно воинство. И на седмия ден, като свърши Бог делата, които беше създал, на седмия ден си почива от всичките дела, които беше създал. И благослови Бог седмия ден и го освети, защото в него си почива от всичките си дела, от всичко, което Бог беше създал и сътворил." (Бит. 2:1-3)

След като създаде този свят за шест дни, Бог отдели и освети седмия ден като мемориал на Неговото творческо дело.

Сега нека да обърнем внимание на трите неща, които бяха включени в изграждането на този мемориал:

Първо, Бог Си почива (стих 2). Не защото беше уморен, а за да даде пример на човешката раса. Творецът искаше всеки седми ден хората да си почиват от своите дела по примера на Създателя си. Целта бе да ни се напомня, че Той направи този свят.

Второ, Бог благослови седмия ден (стих 3). Бог отдели от седмицата 24 обикновени часа и положи върху тях особено си благословение. Като се срещаме с Него в този ден, Той ще ни благославя по неповторим начин с обновена сила, мир в сърцето и с едно още по-близко общуване с Неговата личност.

Трето, Бог отдели и освети седмия ден. "Осветен" означава "отделен за свята употреба". Това се отнася за нещо, което е свещено, свято, а не обичайно. Бог е единственият, който може да прави нещата святи и свещени. Истинското поклонение на човека ще включва почитане на всичко, което Бог е осветил! А според книгата Битие, Бог освети съботния ден.

Следователно седмият ден, събота, бе създаден от Бога като паметник на творческата Му сила. Това е Неговият свят ден.

Срещал съм хора, които казват: "Всеки ден е еднакъв с другите и всъщност няма никаква разлика кой ден ще пазиш, т.е. в кой ден ще празнуваш, стига само да е един от дните на седмицата." Но обърнете внимание на ясното откровение на Библията. Кой ден освети Бог? Седмия ден. Библията никъде не казва, че Бог си почива на първия ден и затова го освети и благослови, нито се споменава подобно нещо за третия или петия ден на седмицата. Единственият ден, който Творецът отдели, бе седмият. Само този е денят, който би могъл да бъде мемориал на Неговото велико дело - сътворен-

нието. Денят, в който Той си почина. Никой друг ден не отговаря на това условие.

Да кажем, че вашият рожден ден е 25 юни. Това е денят, когато сте роден. Ако някой ви каже: "Е, какво толкова. Може да празнуваш рождения си ден на 24-ти юни или пък на 26-ти." Без съмнение, вие ще отговорите: "Напротив, има значение! Рожденият ми ден е на 25 юни и каквито и да било празници, както на предходния, така и на следващия ден, няма да променят факта, че съм роден на 25-ти юни!"

Да вземем друг пример - денят на вашата сватба. Всяка следваща година, точно на този ден, вие празнувате вашето посвещение на своя партньор в живота. Годишнината от сватбата ще ви напомня за брачния съюз между вас. Това е неповторим ден, който вие празнувате заедно.

Същото е и със съботата. Има само един ден, който Бог е отделил, и това е седмият ден.

През цялата човешка история съботата е била празнувана като паметен знак на Христовата творческа сила. Във всеки век тя е била Неговият знак за праведност, свобода и любов. Нека прочетем Езек.20:20:

"Освещавайте още и съботите Ми, и нека бъдат знак между Мене и вас, за да познаете, че Аз Господ Съм ваш Бог."

Из целия Стар завет съботата е знак на верноподанство. Тя е разграничавала Божия народ от езическите народи. Съботата бе установена при Сътворението и празнувана още преди да има еврейски народ. Божиите верни слуги са празнували съботния ден през целия старозаветен период.

А какво да кажем за Новия завет? За Исус Христос? Той е нашият велик пример, и "който казва, че пребъдва в Него, сам е длъжен да ходи, както е ходил Христос" (1Йоан. 2:6). Логично е за нас да гледаме на този съвършен пример и да се ръководим от Него. Какъв беше обичаят на Христос? Нека да се обърнем към Новия завет. В Лука 4:16 откриваме ясно-то изявление:

"И дойде в Назарет, дето беше отхранен, и по обичая си влезе в синагогата един съботен ден и стана да чете."

Обичаят на Исус, Негова практика, беше да ходи на църква в съботен ден. Ако можехме да се върнем във времето и да отидем в малката дърводелска работилница, където работеше Исус, сигурно щяхме да чуем ударите на чука и стърженето на триона в първия, във втория и във всеки друг ден на седмицата, освен в седмия. Сигурно през шестте дни на седмицата бихме видели на вратата табелка "Отворено". Но на седмия ден работилницата без съмнение щеше да е затво-

рена. Чукът и трионът нямаше да се чуват, а вероятно на табелката на вратата щеше да пише "Почивен ден: събота."

Някои казват: "Е, да, но Исус е бил евреин и точно за това е пазил съботата." Ето какво се казва в книгата Изход, 20-та глава, 10-ти стих: "... седмия ден, който е събота на Господа, твоя Бог..." Не, съботата не е еврейска! Тя е събота на Господа! Тя е Христовият ден - паметникът на Неговата творческа сила. Съботата бе установена при сътворението на човека, векове преди съществуването на еврейската нация. Наистина, колко прав е Исус, когато казва в Евангелието от Марко, 2-ра глава, 27-ми стих, че "съботата е направена за човека..."

Други твърдят, че Христос промени съботата, когато дойде на земята. Нека да проверим това твърдение. Има ли смисъл то? Ако Христос бе дошъл, за да промени съботния ден, ако Неговото идване е било с цел промяна на закона, записан от Божията ръка на планината Синай, не би ли могъл Той да промени този закон, докато още живееше сред учениците Си? Не би ли им казал Той за тази промяна? Аз мисля, че Исус щеше да постъпи точно така. Вместо това обаче, Той ни остави един положителен пример за пазене на съботния ден. Ето Неговите думи от Мат.5:17:

"Да не мислите, че съм дошъл да разруша закона или пророците; не съм дошъл да разруша, но да изпълня."

А сега нека проучим по-задълбочено някои от коментарите на Исус по въпроса за съботата. В 24-та глава на Евангелието от Матей, Исус говори за разрушаването на Ерусалим през 70-те години сл.Хр., което е приблизително 40 години след разпятието на Божия Син, и казва:

"При това, молете се да се не случи бягането ви зиме или в съботен ден." (Мат. 24:20)

Многозначително е, че Исус изрича тези думи пред най-близките Си последователи. Това предполага, че Той не очаква каквато и да било промяна на съботата. А какво да кажем за времето, след като Исус се върна на небето? Какво направиха тогава учениците Му? Казва ли ни Библията кой ден считаха за събота Христовите ученици? Казва ли ни тя кой ден е пазила новозаветната църква?

Деяния на апостолите, 13-та глава, 14-ти стих:

"А те (Павел и Варнава) заминаха от Перга и стигнаха в Антиохия Писидийска; и в съботния ден влязоха в синагогата и седнаха."

По време на това съботно богослужение, на Павел и Варнава се удаде възможност да проповядват за Христос като изпълнение на писаното в Стария завет (виж стих 15). Въп-

реки че голяма част от юдеите се разгневиха от думите им, езичниците ги приеха. Стих 42 продължава:

"Когато си излизаха из Юдейската синагога, езичниците ги молеха да им се проповядват тия думи и следващата събота."

Да, езичниците искаха да чуят още веднъж проповедта на Павел. Но вижте как продължава тази история в стих 44:

"На следващата събота се събра почти целият град да чуят Божието слово."

Ако ап.Павел съблюдаваше неделята, първия ден на седмицата, той без съмнение щеше да каже: "О, не бива да чакате до следващата събота. Елате пак утре в неделя. Това е новият почивен ден за християните - езичници." Но ап. Павел не каза това. Библията ни казва, че езичниците отново чуха Павел на следващата събота. Това е доказателство, че 14 години след възкресението на Христа учениците са продължавали да пазят съботата.

И така, виждаме, че новозаветната църква е била църква, която пази съботния ден. Разбира се, няма ясна заповед за пазенето на някой друг ден. Няма нито един записан случай, в който учениците да са поучавали слушателите си, че Исус е променил съботата.

Йоан, любимият ученик на Христос, ни дава друго доказателство. Заточен на скалистия остров Патмос, той пише:

"В Господния ден бях в изстъпление чрез Духа; и чух зад себе си силен глас като от тръба..."
(Откр.1:10)

Йоан казва, че е имало специален ден, в който учениците са се покланяли на Бога през първи век след Христа. Този ден се наричал "Господният ден". Да, но Йоан не казва кой ден от седмицата е този Господен ден, и също така, по този въпрос съществуват различни мнения. За нас, обаче, единственият авторитетен източник е самото Божие слово, думите на Христос. Без съмнение, Исус знае на кой ден е Господар! В Мат.12:8 Той казва: *"Защото Човешкият Син е Господар на съботата."*

Тук имаме едно ясно дадено изявление. Съботата е Господният ден. Христос е Господар на съботата. Тя е Неговия ден.

Все пак някой ще запита: "Можем ли наистина да разберем кой ден е седмият? Вярно е, че Бог има един специално отделен ден. Той е съботата. Но не можем наистина да кажем кой ден от седмицата е седмият ден."

Добре, нека да погледнем по-задълбочено и този въпрос. Как смятате, има ли смисъл Христос да установи един ден като възпоменание на Неговата творческа сила, ден, в

който всички трябва да се прекланят пред Него и да си почиват, и в същото време да не каже за кой конкретен ден става дума? Логично е да има някакви особени белези върху отделения от Бога ден за преклонение. Нека видим какви са те.

Съществуват три начина, чрез които с положителност можем да разпознаем седмия ден, Божията събота:

Библейски.

Езиков.

Астрономичен.

Нека **първо** да се обърнем към **библейските доказателства**, които Библията ясно ни показва. В Лука 23 глава е отразено разпъването на Христос. Пишейки за деня, в който Христос умира, Лука заявява в стих 54:

"Беше пригответелен ден (денят, в който Христос умира), и съботата настъпваше." (Лука 23:54)

След това, в стих 56, Лука описва какво са правили жените, последователки на Исус, в деня след Неговата смърт:

"И като се върнаха, приготвиха аромати и миро; и в съботата си почиваха според заповедта."

Следователно, заповедта за съботата все така е била в сила след кръста. И тези жени, като Христови последователки, са почивали в този ден. Те са обичали своя Учител, затова пазели заповедта Му и почивали в събота, докато Исус е бил в гробницата. Сцената в деня на възкресението е описана в Лука 24:1:

"А в първия ден на седмицата, сутринта рано, жените дойдоха на гроба, носещи ароматите, които бяха приготвили."

Лука пише за три последователни дни. Първо, така наричаният от евреите "пригответелен ден" – това е денят, в който Христос умря. Второ – съботният ден, денят, в който жените си почиваха. Трето, първият ден от седмицата – денят на възкресението. Християнският свят в основни линии е единодушен по въпроса за това в кой ден е умрял Исус. Наричат го разпети петък или велики петък. А денят, в който Христос възкръсна? И това не е проблем да се определи. По цял свят християните празнуват Великденската неделя. И така, трите дни в поредицата са: денят, в който умря Христос – петък; денят, в който Исус бе в гробницата – събота; и денят, в който Той възкръсна – неделя. Съботата е денят между петък и неделя. Простата аритметика показва, че ако неделя е първият ден, тогава петък е шестият, а събота седмият. Библията е повече от ясно категорична по този въпрос.

Второ. Нека да потърсим допълнително доказателство, този път в езика. Потърсете във всеки обикновен речник тълкованието на думата "събота". Какво ще открием? Големият тълковен речник на английския език Webster's Standard Dictionary дава следното определение: "Събота е седмият ден на седмицата." Тъй като седмичният седми ден е събота, а библейският почивен ден, "шабат", също е обозначен като седми ден, то следва, че седмичната събота е библейската събота. В действителност 108 езика в света определят седмия ден като събота. На руски "субота", на български "събота", на арабски "ас сабт". Световните езици свидетелстват за великия, грандиозен факт, че съботата е седмия ден от седмицата - денят благословен и осветен от Бога.

Трето. Какво е отношението на астрономията? Какво е нейното доказателство? Дали сте си правили труда да разгледате по-отблизо някой календар? Какво откривате тогава? Неделята е първият ден*, понеделник е втория, вторник - третия, сряда - четвъртия, четвъртък - петия, петък - шестия, а събота - седмия ден.

Винаги ли е било така? Откъде е произлязъл седмичният цикъл? От слънцето? Не - от слънцето се управлява годишният цикъл (това е времето, за което земята прави една пълна обиколка около слънцето). Тогава сигурно луната управлява седмичния цикъл? Не - луната координира месечния цикъл, а месецът е времето, необходимо на луната да направи една пълна обиколка около земята. Добре, но какво да кажем за въртенето на земята около оста ѝ? Да не би седмичният цикъл да произхожда от това въртене около оста? Не, но времетраенето на деня е наистина зависимо от въртенето на земята, защото един ден е равен на времето, необходимо на земята да се завърти изцяло около своята ос.

В опита си да получа конкретно доказателство за произхода и продължителността на седмичния цикъл, аз реших да се обърна към главния астроном на кралската обсерватория в Гринуич, Англия. Тази обсерватория следи и отчита с най-голяма точност времето за целия свят. Ето моето писмо с дата 11.февруари.1974 год.:

"Сър,

В момента работя върху изследване на непрекъснатостта в поредицата на седмичния цикъл. Различни европейски астрономи заявяват, че той е достигнал до нас в непокътнат вид още от древни времена; с други думи, че седмият ден, например, е идентичен (съвпада) със седмия ден на седмицата от библейски времена. Моят въпрос към вас има три аспекта:

1) Какво показват вашите изследвания по отношение непокътнатата цялост на седмичния цикъл още от древността?

2) Засегнат ли е по някакъв начин седмичният цикъл от промените при преминаването от юлианския към григорианския календар?

3) Дали съботата в настоящото време е пряко свързана чрез непрекъснатите цикли от 7 с онази събота, която е спомената в библейския доклад за разпятието на Христос на кръста?

Благодаря за скъпоценното време, което ще ми отделите за отговор на тези въпроси и очаквам вашето писмо.

Искрено ваш, Марк Финли."

А ето и отговорът от Гринуич:

"Уважаеми Господине,

Вашето писмо до главния астроном на кралската обсерватория бе препратено до нас и директорът на информационния отдел ми възложи да ви отговоря.

Непрекъснатата приемственост на седмицата се поддържа още от най-ранните времена на юдейската религия. Предмет на астрономическите проучвания и съответно вземане на решения по отношение на времето могат да бъдат календарната дата и числото на съответната година. Но тъй като седмицата е по същество граждански, обществен и религиозен цикъл, няма никакво основание или причина, поради които тя да бъде нарушена от някое регулиране на календара. Всеки опит да се наруши седмодневния цикъл на седмицата е предизвиквал най-решителна съпротива от страна на юдейските авторитети, поради което твърдим със сигурност, че никакво подобно нарушение не е било осъществено. Промяната от Юлианския към Григорианския календар (1582 - 1927 г.) е била направена така, че последователността на седмичните дни да остане непокътнатата.

Искрено ваш, Р.Тъкър. /служител в информационен отдел/"

Както виждаме, няма абсолютно никакво оспорване на въпроса! Доказателствата от библейската история, от езиците в света и от астрономията са пределно ясни. Библейската събота е седмият ден на седмицата.

Когато този факт бъде разбран от много хора, те често пъти задават въпроса: "А какво ще стане с моите роднини и

приятели, които никога не са разбирали истината за съботата? Какво да кажем за всички онези християни през миналите векове, които са били верни на Исус, но никога не са знаели тази истина?" Библията дава ясен отговор:

"Прочее, ако някой знае да прави добро и не го прави, грях е нему." (Яков 4:17)

Нашата отговорност е да следваме светлината, която имаме. Това е всичко, което се изисква от нас. Но днес, когато тройната ангелска вест от книгата Откровение се прогласява по целия свят "на всеки народ, племе, език и люде", и със силен глас призовава: *"Бойте се от Бога и въздайте Нему слава, защото настана часът, когато Той ще съди; и поклонете се на Този, Който е направил небето и земята, морето и водните извори."* (Откр.14:7) - днес Бог ни зове да се върнем и да обърнем поглед към съботата.

Въпреки, че групата на пазещите съботата може отначало да изглежда малобройна, великите духовни личности през вековете са я пазили като свят ден. Адам пазеше съботата, така също Моисей и Илия, Исая и Давид. Всички велики личности от Стария завет с вярност съблюдаваха и се покоряваха на Божията заповед, като пазеха Господния ден, благословен, осветен и установен още от Сътворението. Всички апостоли също пазеха съботата.

Но над всички тях се извисява човекът Исус Христос. Той, всемогъщият Творец, си почива в съботния ден, след като беше създал света. Христос благослови и освети този ден. Векове след това събитие, вече като Човешки Син, Той обитаваше сред хората в продължение на тридесет и три и половина години. Негов обичай беше да си почива и прекланя пред Бога в деня, който Сам бе отделил и осветил при Сътворението.

И сега, днес, този същият Исус протяга към теб и мен ръката, която някога бе прикована на голготския кръст заради нашите грехове, и нежно ни зове с думите: *"Върви след Мен."* Хиляди души откликват с радост на тази милостива покана. По цял свят множества от хора, обичащи Христос Му се покланят в посочения от Него ден за почивка - седмия ден, събота. Ще ги намерите в почти всяка страна на земята и на всеки населен остров. Тяхното универсално свидетелство е в това, че съботата е дала нова радост и голямо благословение на християнския им живот.

Какъв е твоят избор в този час? Ще застанеш ли на страната на Исус и Неговите ученици? Ще приемеш ли поканата на твоя любящ Спасител, когато чуеш зова Му, който е записан в Евангелието от Йоан, 14-та глава, 15-ти стих:

"Ако Ме любите, ще пазите Моите заповеди" ?

3.НАЙ-ЗДРАВО ПАЗЕНАТА ТАЙНА НА ИСТОРИЯТА

Един ден, по времето на имперския период, руският цар се разхождал из един от красивите паркове край неговия дворец. Докато вървял, той попаднал на един часовой, който пазел до някаква леха, засадена с розови храсти. Учуден от срещата с този охраняващ войник, царят го запитал: "Ти какво правиш тук?"

"Съвсем не знам - отговорил часовоят, - изпълнявам заповедите на командира си."

Тогаво царят запитал офицера: "Защо сте поставили часовой пред лехата с рози, господин капитан?"

"Откакто помня, заповедта е била все такава, ваше величество - отвърнал капитанът. - Аз съм не знам причината за тази заповед."

След щателно разследване царят се уверил, че никой в двореца не можел да си спомни за време, през което тази заповед да не е била в сила. Затова руският владетел заповядал да се прегледат архивите, в които били записани всички заповеди на неговите предшественици. За учудване на царя, архивните документи разкрили следното:

Сто години по-рано императрица Екатерина Велика заповядала да засадят един розов храст, а до него да стои часовой, който да пази младото растение. Растението умряло отдавна, но на мястото, където било засадено то, винаги имало часовой. Така времето минавало и часовоите изпълнявали заповедта, без да знаят какво охраняват.

"Това е невероятно" - ще възкликнете вие. Да, така е, приятели, но това правят днес множество хора в десетките християнски църкви - те пазят, вярват и отстояват едно учение, което по същество е мит, а не Божия заповед.

В тази глава ще научим как традицията и преданието са били въздигнати по-високо от авторитета на Бога и Неговото слово. Ще видим също така как Библията предсказва сбъдването на тези неща; как тя говори за опита, който ще бъде направен да се промени Божия закон, а традицията и преданието да бъдат поставени над него. Архивите на историята ще потвърдят това.

Но преди да изследваме тази тема, нека да си припомним едно нещо, това, че вие и аз четем тази книга с различна нагласа и че всички имаме различен произход. Ние идваме от различни църковни деноминации, но въпреки това в нашия живот преминава една обща нишка, и тази нишка е нашата любов към Господа Исуса Христа и желанието ни да следваме Неговата истина. Нали и затова я изучаваме. Ние

копнеем силно да познаем истината, с искреното желание да я следваме. Писанията ни дават това уверение:

"Старай се да се представиш одобрен пред Бога работник, който няма от що да се срамува, като излагаш право словото на истината." (2Тим.2:15)

Следователно ние трябва да изучаваме словото, за да разберем Божията истина. А словото Божие, въпреки че е писано преди стотици години, разкрива неподвластни на времето истини, които важат и за нашия живот днес.

С особена сила се изпълняват пророчествата на книгите Даниил и Откровение, дадени за времето на края на света. Исус цитираше Данииловите пророчества и Сам препоръчваше на учениците Си да ги изучават. Когато те го запитаха: *"Кажете ни, кога ще бъде това? и какъв ще бъде белегът на Твоето пришествие и за свършека на века?"* (Мат.24:3), Исус отговори с описанието на много събития и знамения, част от които включват и пророчеството на пророк Даниил:

"Затова, когато видите мерзостта, която докарва запустение, за която говори пророк Даниил, стояща на светото място, (който четете нека разбира), тогава ония които са в Юдея, нека бягат по планините" (Мат. 24:15,16).

Исус предупреди поколението от Неговото време, че пророчествата, свързани с разрушаването на Ерусалим, са на прага на изпълнението си. В отговора Си той даде предсказание не само за съдбата на Ерусалим, но и за целия свят.

Той препоръчва на учениците Си да изучават пророчествата на Даниил, за да придобият едно по-добро разбиране за тези събития.

В книгата на Даниил пророкът проследява стотици години от историята - от времето на Вавилон до наши дни, при това с поразителна точност. Чрез изпълнени със символи видения и сънища Бог използва един визуален метод на съобщение, за да сподели Своята истина с нас. Древният китайски философ Конфуций е казал много точно, че *"Една картина струва колкото хиляда думи."* Сега нека да изследваме по-подробно картината, която Даниил ни дава.

В книгата Даниил, глава 2-ра, Бог предсказва стотици години от световната история чрез символичната фигура на един метален човек. В глава 7-ма от книгата, същият исторически период е отразен по-подробно, но този път са използвани образите на четири животни, за да бъде представена чрез тях съдбата на човешката раса. Глави 8 и 11 допълват още повече картината. Всяка от посочените глави отразява един и същи период от време. Всяка прибавя допълни-

телни подробности, някои от които важат с особена сила за последното поколение на земята.

Глава 7-ма на книгата Даниил започва с първата година от царуването на Валтасар, царят на Вавилон. Даниил получава съновидение, което той записва вярно и точно. Обърнете внимание на описанието на това видение в текста между 2-ри и 7-ми стих:

"Даниил проговаряйки рече: Видях в нощното си видение, и ето, четирите небесни ветрища избухнаха върху голямото море. И четири големи зверове възлязоха из морето, различни един от друг. Първият бе като лъв и имаше орлови крила; а, като го гледаха, крилата му се изскубаха, и той се дигна от земята и биде заставен да се изправи на две нозе като човек, и даде му се човешко сърце. След това, ето друг звяр, вторият, приличен на мечка, който се подигна от едната страна, и имаше три ребра в устата си между зъбите си; и му думаша така: Стани, изяж много месо. Подир това, като погледнах, ето друг звяр, приличен на леопард, който имаше на гърба си четири птичи крила; тоя звяр имаше и четири глави; и даде му се власт. Подир това, като погледнах в нощните видения, ето четвъртият звяр, страшен и ужасен и твърде як; той имаше големи железни зъби, с които пояждаше и сломяваше, като стъпкваше останалото с нозете си; той се различаваше от всичките зверове, които бяха преди него; и имаше десет рога" (Дан.7:2-7).

Даниил вижда един огромен морски пейзаж в буреносен ден. Страховити ветрове повдигаха яростни морски вълни и сред кипящата стихия се появиха четири страшни на вид зверове. Ветровете, водите и зверовете са символи, които Свещеното Писание често използва. Те са равнозначни на морета от хора, множества народи, които образуват морето на човечеството (виж Откр.17:15).

Ветровете често пъти символизируют война и конфликти, както и всички военни, дипломатически и политически движения, които оформят историята на света (вижте Ерем.49:36).

Пророк Даниил продължава, като казва, че четирите звяра са четири царства, които щяха да се въздигнат на земята (Дан.7:17). В резултат на войните между народите, на историческата сцена щяха да се въздигнат и залезят четири велики царства. А четирите метала - злато, сребро, мед и желязо според Даниил 2-ра глава представляват тези четири сили. Историята категорично потвърждава това.

От времето на Даниил насетне историята свидетелства само за четири световни царства с глобално значение. Нека накратко да отбележим хода на историята, така както е показан във видението на Даниил чрез четирите звяра.

Първо се появява лъв с орлови криле. Подобно на златото в образа от 2-ра глава, този звяр представлява **Вавилон** и неговата империя. Символите, използвани за да бъде описан Вавилон, са сред най-атраактивните и предизвикващи възхищение творения на земята: златото - най-скъпоценният метал, лъвът - царят на животните и орелът - господарят на птиците.

Древния Вавилон е бил могъща империя! Последните археологически разкрития показват, че вавилонците са използвали образа на лъва с орлови криле като символ на своята мощ. Най-често те са го изобразявали върху стените. Пророк Еремия описва завоевателната мощ на Вавилон като я сравнява със силата на лъв.

Второ. След това се появява една мечка с три ребра в устата си. През 539 г. пр.Хр. **Мидо-Персия** измества Вавилон от световната сцена. Без съмнение ребрата символизируют трите завоювани от персите царства, завоевания, които ги превръщат във водеща световна сила. Покорените страни са Египет, Лидийското царство на цар Крез, и Вавилон. Мидо-Персия е втората световна империя, която във видението с образа в Даниил 2-ра глава е представена от среброто. Царството на мидийците и персите с право е сравнено с една кръвожадна мечка. Без съмнение, персийските войски са били безмилостни при своите нападения.

Трето: Един леопард с четири крила, представящ третата по ред световна сила, която отхвърля господството на мечката. Това са **гърците**. При управлението на Александър Велики те буквално летят от победа към победа, когато завладяват Персия и тогавашния цивилизован свят. Леопардът имаше четири глави. Това символизира разпадането на империята на четирите царства след смъртта на Александър. В образа от Даниил 2-ра глава империята на гърците и македонците е представена чрез меда.

Четвърто. Страшният, ужасен звяр, който понякога е сравняван мислено със змей, строшаващ всичко по пътя си. Този звяр представлява жестоката, смазваща сила на **Рим**. Рим е доминираща сила над света в продължение на 6 века, като се започне от 168 год. преди Христа. В огромния образ от съня на Навуходоносор, това четвърто световно царство на цезарите е сравнено с желязото, което троши и мачка всичко. Римската империя щеше да "пояжда и сломява". Желязната монархия наистина постъпваше със света по този начин!

Пето. Десет рога, представляващи десет царства, изникват върху главата на ужасния звяр.

"А за десетте рога, те са десет царе, които ще се издигнат от това царство." (Дан.7:24)

Никое животно в природата няма десет рога. Десетте рога на този символичен звяр бяха разкрити на Даниил цели хиляда години преди да се появят на сцената. Чрез тях с най-прецизна точност е предсказано разпадането на Римската империя на десет части. Тези части поставиха основите на днешните **европейски държави** и историята потвърждава това. Рим доминира над Западна Европа до средата на 5-ти век, когато бива изместен в политическо отношение не от друга нация, а отвътре, чрез непрестанната война с варварските племена.

Шесто. Пред Даниил се яви нещо ново и необикновено. На пророка бе разкрито следващото важно развитие на събитията в Европа, което щеше да настъпи след установяването на десетте царства. Даниил пише:

"Като разглеждах роговете, ето, между тях излезе друг рог, малък, пред който три от първите рогове се изкорениха; и ето, в тоя рог имаше очи като човешки очи, и уста, които говореха надменно." (Дан.7:8) "... и след тях (т.е. след десетте царства) ще се издигне друг, който ще се различава от първите и ще покори трима царе." (стих 24)

Какъв е този **малък** рог, за който пише Даниил? Коя сила и нация представя? Как можем да я определим? Нека заедно да проучим въпроса стъпка по стъпка.

Първо. Тази сила се появява след десетте рога. Това означава, че тя възниква в Рим, направо от главата на Римската империя, която е четвъртият звяр.

Второ. Тя възниква след десетте рога. В исторически план това ще рече след 476 г. след Христа.

Трето. Тази сила ще се различава от предишните (десетте рога). Десетте рога са само политически организации, а малкият рог ще черпи силата си от друг източник, и този източник е религиозен, както ще видим по-късно.

Четвърто. Три от десетте царства ще паднат при възникването и утвърждаването на този малък рог, т. е. "той ще покори трима царе", както пише пророкът.

Пето. Малкият рог ще има очи като човешки. В повествованието на цялата Библия очите са символ на Божествено познание (виж Ефес.1:18). В Свещеното Писание пророците понякога са наричани "гледачи". Такъв човек гледа в бъдещето с божествено просветление. Той притежава божествена мъдрост. Пророкът "гледач" гледа с Божиите очи. Този малък рог има очи, но те не са от Бога, а са "човешки" очи. Той е ръководен от човешко познание, човешко управление и власт.

И така, въпросът е коя сила отговаря на даденото описание? Каква бе силата, която се издигна до първостепенно

значение в Западна Европа към 476 г. сл.Хр., като покори под властта си три царства?

Никога преди светът не беше виждал такова необикновено съчетание на духовна и политическа власт, каквато бе изявена чрез силата, представена от "малкия рог".

На този етап от нашето изучаване на Данииловото пророчество ще ни бъде от полза да обърнем внимание на някои паралелни предсказания, дадени в Новия завет във връзка с живота на ранната църква. Апостол Павел бе много загрижен за бъдещето на църквата. На старейшините от ефеската църква той довери своите опасения:

"Аз зная, че след моето заминаване ще навлязат между вас свирепи вълци, които няма да жалят стадото; и от самите вас ще се издигнат човеци, които ще говорят извратно, та ще отвличат учениците след себе си. Затова бдете и помнете, че за три години, денем и нощем, не престанах да поучавам със сълзи всеки един от вас." (Деяния 20:29-31)

Към това сериозно предупреждение той добавя следното в Посланието си към солунците:

"Защото оная тайна, сиреч беззаконието, вече действа..." (2Сол. 2:7)

Три неща тревожеха апостол Павел за бъдещето на младата църква:

Първо, щеше да настане силно противопоставяне отвън. Павел сравнява тази противна сила със злото, което представляват вълците, втурнали се след стадото овце. Апостолът пророчески виждаше жестокото гонение, чрез което Сатана щеше да опита да унищожи църквата. Но тази външна опасност от преследванията не можеше да се сравни с: **Втората** голяма грижа на ап.Павел - вероотстъпничеството в църквата. Той много ясно казва на вярващите: "от самите вас ще произлязат човеци, които ще говорят извратно..." (виж цитираните по-горе стихове - Деян. 20:28-31). Щяха да произлязат хора, които изопачават истината. Изопачавам означава да лиша от истинското значение, да преинача. Павел със сълзи умоляваше вярващите да опазят своята чистота на вярата, но знаеше, че отстъпничеството щеше дойде в църквата. Така и стана. На солунците апостолът пише:

"Никой да не ви измами по никой начин; защото това няма да бъде, докато първо не дойде отстъплението и не се яви човекът на греха, синът на погибелта." (2Сол. 2:3)

Третото важно нещо, което тревожеше Павел, бе фактът, че началото на отстъпничеството щеше да настане бързо. С други думи, нямаше да мине много време, докато отстъпничеството започнеше да прониква в църквата.

Нека сега да изследваме по-подробно това противно на Бога състояние. На гръцки език Павел си служи с думата "отстъпничество", което значи "отпадане от пътя". Апостолът предупреждава, че това отпадане ще бъде водено от "човека на греха", който е осъден на гибел. Названието "синът на погибелта" е използвано само на още едно място в Писанието - за да се опише Юда Искариотски. Юда предаде Исус, докато се преструваше на Негов приятел. С външни и показни признаци на любов и привързаност той прикриваше предателството спрямо своя Господ и Спасител.

Използваният от апостол Павел израз "човекът на погибелта", с който той описва отстъпничеството, предполага, че тази сила вероятно ще има същата характеристика, изявена от Юда Искариотски. С други думи, тази сила щеше да измени на основите на благовестието, докато в същото време претендира, че поддържа и пази всичките външни форми и прояви на верност. Този процес щеше да се ръководи от "човека на греха", който щеше да изповядва и вярва, че сам е Божий човек.

Нека сега се върнем отново на книгата на пророк Даниил, като внимателно приложим наученото до тук. В Даниил, 8-ма глава, на пророка беше разкрита една фигура, приличаща на малкия рог, пораснал в сила. Даниил пише, че "той тръшна истината на земята" (Дан. 8:12), като има предвид същата сила.

Сега картината става ли по-ясна? Великата борба през идващите векове нямаше да бъде битка между религия и атеизъм, а двубой между истината и заблудата. Натискът отвън щеше да очисти и укрепи църквата. Врагът, "човекът на погибелта", щеше да действа отвътре, за да отхвърли и "тръшне на земята истината", като за тази цел щеше да използва самата Божия църква, за да разпространява заблудата. Пророкът пише:

"Той ще говори думи против Всевишния, и ще замисли да промени времена и закони; и те ще бъдат предадени в ръката му до време, времена и половина време."
(Дан.7:25)

По такъв начин отстъпничеството вътре в християнската църква щеше да подрони Божия авторитет.

Както вече разбрахме от предишните глави, Божият авторитет се основава на Неговото положение като Творец и Вседържител на Вселената - включително и на нашата земя. Спомнете си какво пише любимият ученик на Исус, Йоан:

"Бойте се от Бога и въздайте Нему слава, защото настана часът, когато Той ще съди; и поклонете се на Този, Който е направил небето и земята, морето и водните извори." (Откр.14:7)

Правото, което Бог има, за да изисква поклонение, както и авторитетът на Неговия закон, се градят върху факта, че Той е създал физическия свят, че Той е нашият Творец. Но пророк Даниил пише, че този малък рог и силата, която той представлява, ще бъде толкова дързък, че ще узурпира Божия авторитет и ще се опита да "промени времена и закони". Законите, за които става дума, не може да са обикновени човешки закони. Правната система в човешките общества се заменя с друга, веднага щом едно царство наследява друго на световната сцена. От тук следва изводът, че пророчеството говори за вечните закони на Всевишния Бог. Да се прави вмешателство в тези закони означава в истинския смисъл, да се говори против Бога.

Както вече отбелязахме, промяната на закона би противоречала на Христовите думи, защото Исус казва:

"Да не мислите, че съм дошъл да разруша закона или пророците; не съм дошъл да разруша, но да изпълня. Защото истина ви казвам: Докле премине небето и земята, ни една йота, ни една точка от закона няма да премине, докато всичко не се събдне." (Мат. 5:17,18)

Докато съществува небе и земя, Божият закон е непроменим. Омаловажаването на този закон, намаляването на неговата власт или опитът за промяна на неговите постановления са немислими. И въпреки всичко Библията ясно ни казва, че малкият рог ще се опита да стори точно това. И наистина, стана точно така.

Разбира се, не всички от църквата възприеха отстъпничеството. Тези, които отказаха, бяха подложени на гонения. "Ще изтощава светиите на Всевишния", пише пророк Даниил в Дан. 7:25. Това може да се отнася единствено за религиозно гонение, което историята потвърждава като факт.

Обърнете внимание на останалата част от стих 25: "...и ще замисли да промени времена и закони..." Това позоваване на установени времена и закони е интересно и важно. Един кратък размисъл върху тези думи ще извика в паметта ни факта, че в целия текст на Божия закон (т.е. Десетте Божии заповеди) има само за едно споменаване на времето - това е споменаването на съботата, седмия ден на седмицата. Както вече научихме, това е съботният ден, който Бог благослови и освети. Институцията на съботния ден бе установена още в Едемската градина и ще се освещава и в

бъдещия рай. Пророк Исая казва за това в едноименната книга:

"И от новолуние до новолуние, и от събота до събота, ще дохожда всяка твар да се покланя пред Мене, казва Господ." (Исая: 66:23)

Въпросът е какъв закон ще намисли да промени "малкият рог"? Според както е установена в Божия закон, съботата била ли е променяна някога? И ако е била променена, как е станало това?

В предишната глава изследвахме как съботата бе почитана и празнувана от християните като техен седмичен почивен ден. Апостол Йоан получи видение в "Господния ден" (Откр. 1:10). До края на първи век църквата продължава да се покланя на Бога в събота. В началото на първи век някои християни започнали доброволно да пазят края на седмицата, времето, когато Христос бе разпнат. Те концентрирали вниманието си върху деня на разпятието, който съвпадал с еврейския празник Пасха. Но поради поредица от еврейски бунтове и въстания срещу римската власт, юдеите ставали все повече и повече непопулярни, а християните били подложени на гонения поради техния произход като юдейска секта. Празнуването на пасхата в памет на разпятието било считано от мнозина като уеднаквяване на християнството с юдеизма. Затова някои от християните решили да направят промяна.

Сикст, епископът, или "папата" на тогавашната църква в Рим, дал началото на един процес, който довел до превърлянето на деня за поклонение от събота в неделя. Той убедил християните вместо разпятието да празнуват възкресението на Христос, което, както знаем, станало в неделя. Отначало това празнуване ставало само веднъж годишно. Като променили празничния ден в неделя и като го свързали с възкресението на Христос, християните от Рим вече могли да се разграничат от юдеите.

Но случило се и така, че това празнуване на възкресението съвпаднало с тържествения празник на римляните в чест на слънцето. И тогава новоприетият в църквата привърженик на култа към слънцето се чувствал съвсем добре на пролетното празненство на християните, което те провеждали в деня на слънцето, за да отбележат Христовото възкресение. По такъв начин Сикст, насърчавайки християните да празнуват възкресението в първия ден от седмицата, всъщност ги поставил в положението на поклонници на слънцето.

Следващият етап в тази драма настъпва 200 години след Христа, когато папа Виктор се опитал да наложи целогодишно пазене на деня на възкресението - неделя. Той заповядал да бъдат отлъчвани от църквата всички онези епископи, които

не желаели да изпълняват намерението му за отбелязването на празника на възкресението.

Този указ, налагащ пазенето на неделята, бил използван от римския епископ като средство в опита му да постигне пълен контрол над църквата. Един вещ църковен историк по-късно ще пише по този повод: "Защо, въпреки че почти всички църкви по света отбелязвали святите тайнства в съботата на всяка седмица, християните от Александрия и Рим, по силата на една *стара традиция*, престанали да правят това?" Тази "стара традиция" без съмнение се корени в настоящето изискване на Сикст и Виктор да се почита неделята.

Първият закон, който всъщност налага почиване в неделя, е издаден през март 321 г. от император Константин. Указът на римския владетел гласи следното: "В почитаемия ден на слънцето нека магистратите и хората, живущи в градовете, да почиват, и всички работилници да бъдат затворени, но извън градовете хората заети със земеделие, могат свободно и законно да вършат своите работи."

Но историографът на църквата Филип Шаф прави следното значимо уточнение: "Неделният закон на Константин не бива да се надценява в значението му... В него изобщо не се говори за четвъртата заповед, нито за възкресението на Христос. Освен това, този закон съвсем ясно освобождава от юрисдикцията си всички извънградски области. Християни и езичници били свикнали с почивните дни, свързани с отделни празници. Константин синхронизирал тези празници, т.е. направил така, че те да съвпадат с християнските и освен това дал предпочитанието си към неделята."

Бавно и сигурно набирало сила движението към отстъпничество, предсказано от пророк Даниил и апостол Павел. През 386 г.сл.Хр. император Теодосий забранил водене на съдебни дела в неделя и положил началото на традиция, която и днес се практикува в западния свят: "Никой няма право да изисква плащане на личен или обществен дълг в неделя." Император Теодосий Втори насочил вниманието си към спортните и културните събития, като забранил всички забавления в театъра и в цирка в неделен ден. Третият Орлеански църковен събор от 538 год. забранил всякакъв вид работа в селските райони в неделен ден. Така лека полека денят на слънцето бил възприет от християнската църква, а след това превърнат в почивен ден за мнозинството от християните. "Времената" наистина били променени!

Сега нека видим какво казва римокатолическата църква относно ролята си в промяната на съботата. Каква е нейната позиция?

Римокатолическата църква вижда в промяната на съботата знак за нейната власт като институция. Изявленията, направени от авторитети на католическата църква ясно показват това:

1. В отговор на въпроса: "Имате ли други начини да докажете, че църквата има власт да постановява празници и наредби?", Стивън Кийнът пише: "Ако църквата нямаше тази власт, тя не би могла да стори нищо от това, което всички съвременни религиозни дейци приемат - т.е. тя не би могла да нареди съблюдаването на неделята, първия ден от седмицата, вместо пазенето на седмия ден, събота, защото това е промяна, която не е библейски упълномощена." (Ст. Кийнът, "Доктринален катехизис", стр.174)

2. Един друг коментар: "Можете да прочетете Библията от Битие до Откровение и няма да намерите нито един ред, който да одобрява и дава правото за освещаването на неделята. Свещеното писание постановява религиозно поклонение в събота, ден който ние никога не освещаваме." (Кардинал Гибънс, "Вярата на нашите отци", стр.111-112)

3. Монсенъор Сигюр пише: "Именно католическата църква, упълномощена от властта на Исус Христос, е прехвърлила тази почивка в неделя като възпоменание на възкресението на нашия Господ. По такъв начин пазенето на неделята от страна на протестантите е оказване на почит към властта и авторитета на католическата църква, въпреки тяхната вяра." (Монсенъор Сигюр, "Откровен разговор за днешното протестантство", стр.225).

4. Отец Ернрайт, римокатолически свещеник, цитиран в сп."Америкън Сентинел": "Библията казва: "Помни съботния ден, за да го освещаваш", но католическата църква казва: "Не! Чрез моята божествена власт аз отмених съботата и ви заповядвам да освещавате първия ден на седмицата. Сега целият цивилизован свят се покланя в благоговейно послушание на заповедта на светата католическа църква."

Позицията на римокатолиците е абсолютно ясна. Пророк Даниил предсказва промяната на деня, а католическата църква признава, че е извършител на тази промяна. Нещо повече, тя с гордост посочва промяната на съботния ден като доказателство за нейната власт по отношение на религиозните въпроси и доктрини.

Дори реформаторите по времето на протестантската реформация изразяват своето безпокойство относно тази претенция. Мартин Лютер, на когото до голяма степен дължим съставянето на Аугсбургската изповед, казва: "Те (папите) поддържат промяната на съботата в Господния ден, противно, както личи, на заповедта от Декалога*, при това нямат никакъв повод в полза на подобна претенция освен самата под-

мяна на съботата. Затова ще им е нужна много голяма власт, тъй като са отхвърлили една заповед от Декалога." (Филип Шаф, "Верите на християнството", том 3, стр.64).

Въпреки всички доказателства, ще се намерят и такива, които ще кажат: "Има ли някакво значение? Ден като ден! Времето си е време! Нужно ли е чак толкова да сме прецизни?" Убеден съм, че трябва. Дори в нашите ежедневни делови срещи с други хора, ако имаме уредена среща днес, ние не бихме си и помислили да се появим на другия ден!

Всъщност, истинският проблем не е въпрос на дни, а на господари. Нека да изследваме два прости въпроса: Когато почиваме на седмия ден от седмицата в благоговейно преклонение пред Бога, на кого се подчиняваме? Отговорът е съвсем лесен: ние се покоряваме на Бога. Когато работим в седмия ден или го използваме за светски удоволствия или за делови цели, а почиваме и се прекланяме в първия ден от седмицата, тогава на кого всъщност се покоряваме? Не е възможно да е на Бога, тъй като Бог никога не е заповядвал да вършим подобно нещо.

И така, на кой господар възнамерявате да се поклоните?

Библията казва:

"Не знаете ли, че комуто предавате себе си като послушни слуги, слуги сте на оня, комуто се покорявате, било на греха, който докарва смърт, или на послушанието, което докарва правда?" (Римл. 6:16)

Онези, които смело са следвали Божия закон през вековете, са открили, че понякога човешките заповеди и Божиите заповеди влизат в конфликт помежду си. Апостол Петър се намери точно в такова положение и стигна до следния извод:

"А Петър и апостолите в отговор рекоха: Подобава да се покоряваме на Бога, а не на човеците." (Деян. 5:29)

Петър и останалите апостоли не се поколебаха. Когато се постави принципен въпрос по отношение на Божия закон, техният отговор беше категорично ясен. Решението на тези Божии мъже е наш пример. Въпреки, че даден аспект на Божия закон, за който става дума, може да се промени, принципът остава завинаги един и същ: "... подобава да се покоряваме на Бога, а не на човеци."

Въпросът е пред нас. От една страна имаме Исус Христос, Който заявява, че е "Господар на съботата". Той ясно каза на хората, че не е дошъл да промени Божия закон или да намали неговия авторитет. Всъщност, Той дойде да ни покаже как да пазим този закон. Исус казва:

"Обаче напразно Ми се кланят, като преподават за поучения човешки заповеди." (Мат. 15:9)

Не е Божий гласът, който ни призовава да се покланяме в ден, различен от съботата. Това е само човешки глас, защото никоя Божия заповед не ни внушава, че неделята е свята.

С приближаването на Христовото пришествие Божията вест на истината се разнася по целия свят, и призивът на Илиия, който преди хиляди години се обърна към своя отстъпил от Бога народ, да се откаже от преклонението пред слънцето, е пред очите ни:

"Докога ще се колебаете между две мнения? Йеова, ако е Бог, следвайте Го, но ако е Ваал, следвайте него." (3 Царе 18:21)

С греха не може да има компромис. Проблемът в този последен конфликт е на кого да бъда верен. Изборът е между заповедите на Бога и човешките предания. Исус съвсем ясно казва:

"Обаче напразно Ме почитат, като преподават за поучения човешки заповеди. Вие оставяте Божията заповед, за да спазите своето предание." (Марко 7:7,8)

Скъпи приятелю, това е изпълнената с любов към теб Христова вест. Библията ясно говори, че седмият ден, съботата, е знакът на силата и властта на Твореца. Свещеното писание ни разкрива, че Исус Христос не е предвиждал каквато и да е промяна на Неговия ден за поклонение. С тази мисъл в ума, аз се обръщам към теб със същите думи, с които Исус Навин призова древните израилтяни:

"... изберете днес кому искате да служите ..."
(Ис. Нав. 24:15)

Готов ли си да кажеш: "Избирам Исус Христос и Божиите заповеди. Чрез Неговата благодат от днес нататък ще помня съботния ден, за да го освещавам"?

През вековете на историята хиляди хора са обиквали Исус с достатъчно силна обич, за да приемат Неговите заповеди с послушание. В следващата глава ще прочетете някои от най-вълнуващите известия за верността спрямо Божия съботен ден.

4.СВИДЕТЕЛСТВОТО НА ВЕКОВЕТЕ

"Един добър редактор развил сериозен проблем с очите си. Дългите часове на отегчителна работа върху подробните

ръкописи отслабили зрението му. Предполагайки, че може би се нуждае от обичайните в такива случаи очила, той отишъл на лекар. Лекарят обаче му казал, че очите му в действителност се нуждаят не от очила, а от почивка. Редакторът обяснил, че това е невъзможно - работата му изисквала от него да превива гръб над работното място, четейки и пишейки всеки ден. Тогава лекарят го попитал къде живее. Редакторът отговорил, че неговият дом се намира не далеч от един висок хребет на Пиринеите. Когато чул това, лекарят го посъветвал: "Приберете се в къщи и си вършете работата както обикновено, но всеки час ставайте от масата, излизайте на терасата и гледайте планините. Насоченият надалеч поглед ще отмори очите ви след дългото напъгане от четенето на ръкописи." (цитирано от сп. "Фоукъс Магазин", том 6, стр.8)

Така е и със съботата. Тя е покана за почивка на очите от обичайните неща, запълващи живота ни, и възможност да отправим далечен взор към вечните неща. Тя е създадена да ни помогне да съсредоточим погледа си върху нещата, които действително имат значение.

През вековете верни пазители на съботата са запазили сърцата и умовете си насочени към истински ценното в живота. Но преди да разгледаме това историческо свидетелство, нека накратко да обобщим тези неща, които научихме до сега.

В старозаветно време съботата бе внимателно пазена от евреите. Исус и Неговите ученици празнуваха съботата, подтиквани от покоряващото влияние на любовта им към един милостив Небесен баща. Те с радост очакваха всяка следваща събота. През първия век спечелените за вярата в Исус (както от юдеите, така и от езичниците), пазеха съботата.

Но в последвалите векове няколко причини накараха християните да заменят съботата с неделния ден. След разрушаването на Ерусалим в 70 г.сл.Хр. и потушаването на еврейския бунт срещу римляните в 135 г.сл.Хр., евреите бяха разпръснати в империята. Тяхното име и религия срещаша една силна ненавист. В повечето общества еврейният се приемаше като "персона нон грата" (нежелана личност).

Един от най-явните отличителни белези на евреина беше пазенето на съботата. И по същата причина някои от представителите на Римската власт смятали християнството за вид еврейска секта, понеже съблюдаването на съботата било част от вярата и на християнската църква. Именно на това неправилно свързване на юдейството с християнството се дължало преследването на много християни в ранните години на младата християнска църква. Преследването на християните накарало някои презвитери (т.е. водачи) на църквата съз-

нателно да търсят начини за разграничаване на християнството от юдеизма.

Както вече видяхме, огромната част от езическата Римска империя вече се покланяла на бога Слънце и почитали първия ден от седмицата като свещен. Възкресението на Исус в този ден стана повод за създаването на един мост между езичесвото и християнството. Като компромисна мярка водачите на ранната християнска църква постепенно започнали да почитат неделята вместо истинската, библейската събота.

Пазенето на съботата обаче все още се практикувало. Верните защитници на Божията истина не пожелали да отрекат правото на Бога върху тяхната съвест. За тях съботата била нещо повече от избиране на определен ден. Тя била въпрос на послушание към Бога.

Исторически данни за пазенето на съботата през вековете

В следващите страници от тази глава вие ще откриете, че Бог винаги е имал един народ, готов да му се покорява от любов. Въпреки че този народ понякога е бил малоброен, от него винаги е имало един верен остатък, съставен от мъже и жени, пазещи Божиите заповеди. Чрез тези хора веригата на истината се простира от век във век до наши дни. Нека, когато внимателно започнете да четете тези страници, Светият Дух вдъхнови и вас, така щото и вие да бъдете сред верните пазители на Божиите заповеди. Към разказите за героите на вярата от всички векове, е прибавена и молитвата техният пример да насърчи всеки един от вас да станете един от Божиите верни служители.

Първите години на отстъпничеството

Кратък преглед на историческите данни от 1-ви до 5-ти век

Внимателното изучаване на съществуващите исторически източници от 1-ви до 5-ти век, разкриват удивителния факт, че преместването на святостта на истинската библейска събота върху неделята е било един дълъг и постепенен процес. Д-р Кенет Странд, професор по история на църквата в университета Андрюс, щата Мичиган, категорично заявява: "До 2-ри век няма никакви конкретни доказателства за каквото и да било християнско празнуване на неделята. Първите по-определени сведения за този век идват от Александрия и Рим, места, които рано отхвърлят съблюдаването на съботата."

(“Съботата в Писанието и историята”, сп. “Ривю енд Хералд”, 1982 г., стр.330)

Александрия изменила на съботната истина още в началото под влияние на митраизма – боготворенето на слънцето. Този египетски град бил езически център с хиляди поклонници на бога Слънце. По тази причина християните, пазители на съботата, бързо загубили популярността си, както тук, така и в Рим. И в двата града християнското малцинство било подлагано на натиск от страна на множеството идолопоклонници с цел да бъде подчинено на мнозинството.

Ситуацията в Александрия и Рим относно пазенето на съботата не е била типичната за всички градове в Римската империя. Чрез един историк, Сократ Схоластик, живял в 5-ти век, получаваме следното значимо откровение:

“Почти всички църкви по света празнуват святите тайнства (Светото причастие) в съботния ден на всяка седмица. Въпреки това, християните в Александрия и Рим, въз основа на някаква стара традиция, са престанали да правят това... Египтяните в близост до Александрия и жителите на Тива провеждат своите събирания в събота, както и в първия ден на седмицата, но този обичай не се съблюдава в Рим и Александрия.” (Из съчинението на Сократ Схоластик, “История на църквата”)

Същото потвърждава и друг историк: “Хората в Константинопол и почти навсякъде другаде се събирали в събота, както и в първия ден на седмицата, който обичай не се наблюдавал в Рим и Александрия.” (Созиген, “Църковна история”)

Както вече открихме, процесът на промяната на деня за преклонение от събота в неделя вървял доста бавно. Когато неделата за пръв път се появила в християнските среди, тя продължила да бъде ден за работа, но включвала и служба на поклонение в чест на възкресението. И от дадените по-горе цитати, се вижда, че изместването (промяната) на съботата не станало веднага. В продължение на 200 години (100 – 300 г. сл.Хр.) съблюдаването на неделния ден било наравно с това на съботния. В крайна сметка обаче тенденцията, поставена от император Константин и последователите му, довела до промяната на съботата.

Все още имало верни Божии мъже и жени, които се съпротивлявали на промяната. Съществуващите исторически документи разкриват дълбок интерес по отношение на съботното поклонение. Бог е имал своите искрени и покорни последователи, които защитавали Неговата истина. И въпреки че едва мъждукал, пламъкът на съботната истина бил опазен от смели радетели на Божията правда.

Първи век след Христа

Йосиф Флавий, известният еврейски историк от 1-ви век, пише:

"...Няма гръцки град, нито варварски народ, където да не е достигнал нашият (т.е. еврейският) обичай да се почива седмият ден." (Мак Клачи, "Бележки и въпроси върху Китай и Япония", том 4, стр. 100)

Християните от 1-ви век. "...Тогава духовното потомство на Авраам избягало в Пела, от другата страна на река Йордан, където намерило безопасно място, на което да служи на своя Господ и да пази съботата Му." (пак там, стр. 99)

Философът Филон заявява, че седмият ден е празник не на един или на друг град, а на цялата Вселена.

Втори век след Христа

Ранни християни. "...Първите християни изпитвали дълбоко благоговение към съботата и прекарвали този ден в посвещение на Бога и слушане на проповеди. В това няма никакво съмнение, тъй като те възприели тази практика от примера на самите апостоли, според някои свидетелства от библейските писания, свързани с този въпрос." (д-р.Т.Х.Мудър, "Диалози върху Господния ден", стр.189, Лондон, 1701 год.)

"...Съботата била здрава връзка, която ги обединявала с живота на целия народ и чрез пазенето е те не само следвали примера, но изпълнявали и заповедите на Христос." ("Geschichte des Sonntags", стр. 13,14)

"...Нееврейските християни също пазели съботата." ("История на църквата", от Гизелер, том.1, гл.2, стр.93, пар.30)

"...Ранните християни почитали еврейската събота....дълго време те продължавали да се събират в събота като четели някои части от Закона, (т.е. Моисеевото петокнижие - началните пет книги на Библията), и това продължило до времето на Лаодикийския събор в 365 г.сл.Хр. (Из том 9 от съчиненията на Джерълен Тейлър)

"...Сигурно е, че библейската събота останала и е била съблюдавана наред с празнуването на Господния ден от християните на Източната църква." (Из "Научен трактат върху съботата", стр.77)

(Под израза "Господен ден" тук авторът на този трактат има предвид неделята, а не истинския Господен ден, за

който Библията ни казва, че е събота. Този цитат показва, че неделята започва да се празнува и отбелязва още през първите векове след Христа, малко след смъртта на апостолите. Спомнете си, че ап. Павел предсказва едно голямо отпадане от истината, което щеше да се появи скоро след неговата смърт - бел.авт.)

Трети век след Христа

Египет - Оксирински папирус от 200-250 г.сл.Хр. - "Ако не направите съботата истинска, няма да видите Отца." ("Оксирински папирус", Лондон, 1898 г., Фонд за проучване на Египет)

Ранни християни. "...Седмият ден, събота, бил тържествено освещаван от Христос, апостолите и ранните християни, докато Лаодикийският събор не отменил съблюдаването му." (Дисертация върху въпроса за Господния ден, стр. 33, 34, 44)

Църква на Изтока (от Палестина до Индия). "...До 225 г.сл.Хр. съществували големи енории на Църквата на Изтока (пазеща съботния ден), простиращи се на територии от Палестина до Индия." (Мингана, "Начало на християнското разпространение", том.10, стр.460)

Индия (Будистко разногласие, 220 г.сл.Хр.). "...Династията Кишан, владетелка на Източна Индия, свикала прочутия събор на будистките свещеници във Вайсалия, за да внесе ред сред монасите по отношение съблюдаването на тяхната събота. Някои монаси били толкова впечатлени от старозаветните писания, че започнали да освещават съботата." (Лойд, "Вярата на половин Япония")

Четвърти век след Христа

Италия и Изтока. "...Било е обичайно преди всичко за Източните църкви; и някои църкви на запад... За Миланската църква съботата явно е била на особена почит... Не че Източните църкви или някои от останалите, които пазели този ден, били склонни към юдеизъм, но те се събирали на този ден, за да хвалят Исус Христос, Господаря на съботата." (Д-р. П. Хейлин, "История на съботата", част 2, стр. 73-74, Лондон, 1636 г.)

Лаодикийски събор - 365 сл.Хр.: Канон 16: "...В събота евангелието и други части от Писанието да бъдат четени гласно"; Канон 29: "...Християните не трябва да стоят бездейни в този ден и да юдействат, но са длъжни да почитат "Господния ден", и като християни, ако е възможно, да не работят тогава." (Хефеле, "Събори", том 2, стр. 6)

Ориентът. "...Древните християни с много голямо внимание съблюдавали съботата...Явно е, че ориенталските църкви и по-голямата част от света спазвали седмия ден като празник...Атанасий също така ни казва, че те провеждали религиозни събирания в събота не защото били повлияни от юдеизма, но за да хвалят Исус, Господаря на съботата. Епифаний ни докладва същото." ("Църковно-християнски старини", том 2, книга 20, стр. 1, 66, 1137 - 1138)

Абисиния. В последната половина на века Амброзий Милански официално заявява, че епископът на Абисиния, Мусеус, е обиколил почти цялата страна Серес (Китай). Повече от 17 века абисинската църква освещавала съботата като святия ден от четвъртата Божия заповед.

Испания - съборът от Елвира, 305 г.сл.Хр. Канон 26 от Елвирския събор разкрива, че в това време испанската църква пазела съботата като определения седми ден. По въпроса за постенето всяка събота, съборът решил да се поправи грешката да се пости всяка събота. Тази резолюция е напълно противоположна на политиката на римската църква, която нарежда да се пости в събота с цел да унижи този ден и да стане той противен на хората.

Персия, 335-375 г.сл.Хр. (40 годишно преследване по времето на Шапур II):

"...Най-разпространеното обвинение против християните било: Те отхвърлят бога Слънце, извършват богослужения в събота, оскверняват свещената земя с погребването на мъртвите си в нея." ("Победоносна истина", стр.170)

Пети век след Христа

Християните от 5 век. "...Дори към 5 век в християнската църква продължавало съблюдаването на юдейската събота." (Из книгата "Ранното християнство", от Леймън Колеман, част 2, гл.26, стр.527)

"...По времето на Йероним (420 г.сл.Хр.) посветените християни вършели обичайната си работа в неделя." ("Трактат върху съботния ден", от д-р.Уайт, Божия епископ на Илай, стр.219)

Франция. "...Затова, с изключение на вечерните и нощните богослужения, през деня нямало никакви други служби, освен в събота и в неделя." (Жан Касиан, френски монах, из съчинението му "Instituttes", кн.3, гл.2)

Африка. "...Августин изказал съжалението си от факта, че от две съседни църкви в Африка едната пазела седмия ден, събота, а другата тогава постела." (д-р. Питър Хейлин, "История на съботата", стр.416)

Испания. "...Амброзий, както самият той казва, освещава седмия ден като библейската събота. Амброзий имал голямо влияние в Испания, където християните също пазели този ден." (Из "Победоносна истина", стр.68)

Сидоний (в коментара си за краля на готите Теодорик). "...Факт е, че провеждането на святи събирания и пазенето на съботата като Господен ден някога е било обичай на Изток, докато от друга страна, хората на Запад, водещи борба за това кой е Господният ден, пренебрегвали празнуването й." (Писма на Сидоний Аполинар)

Италия. "...Амброзий, епископът на Милано, казал, че когато е в Милано, пази съботата, а когато е в Рим - неделята. Така възникнала поговорката: "Ако си в Рим, върши това, което той прави*" (Хейлин, "Истината за съботата", 1612 г.).

Египет. "...Съществуват няколко града и села, където за разлика от установената навсякъде практика, в съботните вечери хората се събират заедно, и въпреки че преди това са вечеряли, вземат участие в тайнствата." (Созиген, "Църковна история", кн.7, гл.19)

Папа Инокентий (401 - 417 г.сл.Хр.).

Папа Силвестър (314 - 335 г.сл.Хр.) бил първият, който наредил църквите да постят в събота, а папа Инокентий въвел това като задължителен закон за църквите, над които имал власт: "...И тъй, Инокентий постановил винаги да се пости в събота." (Д-р. П. Хейлин, "История на съботата", част 2, стр.44)

Един избягал роб и един престолонаследник свидетелстват за библейската истина

Истината за съботата опазена през времето от 6-ти до 11-ти век

Грабнат от своето тихо и спокойно селце, Патрик беше пребит и завлечен в чакащия кораб. В един момент съзнание-

то му се възвърна, колкото да разбере, че го отвеждаха в Ирландия като роб. След като работи там не много време, той намери начин да избяга. Побягна в Галия, където чу проповядването на Христовото благовестие. Патрик отвори сърцето си за него и беше кръстен. Усетил отговорността да проповядва евангелието в страната на робството си, той се връща в Ирландия. Тук изнася трогателни библейски проповеди, които довеждат много хора в подножието на кръста. Дори царските князе на Ирландия били впечатлени от дълбочината на неговите думи.

В резултат на това, кралският син Конал заедно с хиляди други мъже и жени бил кръстен от Патрик. Правнукът на Конал, Колумба очаквал да се възцари на трона, наследявайки майка си Ейтне. Той приел библейската истина, проповядвана от Патрик. И не само я приел, но отишъл още по-далече – отказал се от трона заради Христовото дело. Заедно с Патрик той издигнал Библията като единствена основа на вярата. Той отдал огромно значение на необходимостта от послушание на 10-те заповеди, които нарекъл "Христовия закон."

Божият Дух работил с голяма сила чрез Колумба. В 563 г. той открил християнско училище и мисионерски център на малкия остров Йона, намиращ се недалеч от английския бряг. Почти сигурно е, че саморъчно е преписал Новия Завет най-малко 300 пъти, а също така и големи части от Стария Завет.

Според д-р. Лесли Карудинг, в неговия бележит труд "Келтската църква в Англия", една от отличителните черти на келтите била святото пазене на библейската събота. За последните часове от живота на Колумба е записано следното: "След 34 години непрекъсната работа в Шотландия, той точно и ясно предсказал смъртта си. В една събота от последната година на живота си – 9 юни, той казал на своя ученик Дайърмит: "Това е съботата, денят за почивка. Такъв ще бъде той и за мен – ще сложи край на моя земен труд." ("Келтската църква в Англия", 1972 г., стр. 80-89)

В своето описание на историята на келтската църква, Андрю Ланг казва: "Те (келтите) работели в неделя, но пазели съботата по библейски установения начин." (Андрю Ланг, "История на Шотландия")

А в точно подредения си хронологически ръкопис, "Шотландската религиозна история", Джеймс Мофат, професор по църковна история в Принстън, допълва: "Изглежда е било обичайно в ранните години на келтската църква в Ирландия и Шотландия, хората да спазват съботата като юдейската събота – ден за почивка от ежедневната работа. Те спазвали IV-та Божия заповед, като приемали, че съботата е точно сед-

мият ден от седмицата." (Мофат, "Шотландската религиозна история", стр.140)

Божите герои Патрик и Колумба - единият избягал роб, а другият наследник на царски трон, поддържали светилника на Божията истина да свети в Ирландия и Шотландия по времето на тъмните векове. ("Победоносна вяра", стр.108)

Шести век след Христа

Шотландска църква. "...В този конкретен случай те изглежда са следвали един обичай, за който намираме сведения в ранните монашески църкви в Ирландия, където са пазели съботата като посочения библейски седми ден, в който са почивали от всичките си дела." (Скийн, "Животът на св.Колумба", стр. 96)

Шотландия, Ирландия. "...Ясно е, че тук се загатва за обичая на пазене на почивния ден, събота, съблюдаван в ранните монашески църкви на Ирландия. ("История на католическата църква в Шотландия", том 1, стр.86, написана от католическия историк Белшийм).

Седми век след Христа

Шотландия и Ирландия. Вече споменатият професор по църковна история Джеймс Мофат, казва: "Изглежда е било обичайно в ранните години на келтската църква, в Ирландия и Шотландия да спазват съботата така, както юдейската събота - като ден за почивка от ежедневната работа."

"...Келтите използвали латинска Библия, различна от Вулгатата* и пазели съботата като ден за почивка, но провеждали и специални религиозни служби в неделя." (Флик, "Възходът на средновековната църква", стр.237)

Рим. Папа Григорий I (590-604 г.сл.Хр.) писал против римските граждани, които не допусkali извършването на всякаква работа в съботния ден: "Григорий, епископ по Божия милост, до своите много обичани синове, гражданите на Рим: До мен достигна известието, че някои хора с извратен дух сеят сред вас неща извергнати и противни на святата вяра, така щото да забраняват да се върши каквото и да било в съботния ден. Как да наречем такива проповедници, освен с името антихристи!" (Nicene and Post-Nicene Fathers, Second Series, Vol. 13, p.13, epist. 1)

Осми век след Христа

Събор в Лифтайни, Белгия, 745 г. сл. Хр. На събора присъствал папа Бонифаций. "Третото постановление на този събор предупреждава против съблюдаването на съботата, позовавайки се на декрета, приет от събора в Лаодикия." (Д-р Хефеле, "Conciliengeschied", том 3, стр. 362)

Индия, Китай, Персия и др. "...Пазенето на седмия ден било трайно и широко разпространено сред вярващите от Църквата на Изтока и сред християните - последователи на св. Тома в Индия, които никога не са били свързани с Рим. Съботата била спазвана също така и от онези църкви, които се отделят след събора в Халкедон, а именно абисинската, якобинската, Маронитската (в Ливан), и арменската." ("Нова енциклопедия на религиозното познание", Шаф-Херцог, статия за несторианството)

Китай - 781 г. сл. Хр. В 781 г. сл. Хр. в мрамора на един известен китайски паметник бил издълбан надпис, който говори за растежа на християнството в Китай по онова време. Това е надпис, съдържащ 763 думи, открит в 1625 г. близо до гр. Чанган, намиращ се сега в т. нар. "Гора на плочките" в същия град. Следващият откъс от каменния надпис говори за празнуването на съботата: "В седмия ден, след като сме очистили сърцата си, ние принасяме жертви и получаваме опрощение на греховете. Тази религия - толкова чудесна и свършена - е трудно да бъде назована, но тя прогонва мрака на невежеството чрез своите светли принципи." ("Християнството в Китай", М. Лабе, том 1, гл. 2, стр. 48, 49)

Девети век след Христа

България. "...В ранния си период на обръщане към вярата България е била наставлявана, че в събота не бива да се върши никаква работа..." (Responsa Nicolai Papae I and Consulta Vulgarorum, Responsum 10, found in Mansi) (Отговори на папа Николай I до българите - писмо 10)

България - Папа Николай I в отговор на писмото на българския княз Борис: "Въпрос 6-ти - къпането е позволено в неделя. Въпрос 10-ти - човек може да не работи в неделя, но същото не важи за събота." (Hefele, Conciliengeschichte, Vol. 4, sec. 478)

България - "През IX век папа Николай I изпратил на българския княз Борис дълго послание, в което се спомена-

вало, че човек не трябва да работи в неделя, но че това не се отнася за съботата. Главата на източно-православната църква, чието седалище било в Гърция, приел намесата на папата като оскърбление и го обявил за анатемосан." ("Триумфираща истина", стр.232)

Десети и единадесети век след Христа

Църква на Източен Кюрдистан. "...Несторианците не ядат свинско и пазят съботата. Те не вярват нито в изповедта пред свещеника, нито че има чистилище." (Шаф-Херцог, "Нова енциклопедия на религиозното познание", статия за несторианството)

Шотландия. "...Друг техен обичай да изразяват своето пренебрежение към поклонението в Господния ден, се състоял в това да се върши всякаква светска работа, подобна на тази, която се вършела и в останалите дни. Използвайки убедителността и властта си, кралица Маргарет им доказала, както с доводи, така и с власт, че това противоречи на закона: "Нека да почитаме Господния ден - казала тя - заради възкресението на нашия Бог, което стана в този ден и ни освободи от робските задължения в него, като помним, че това беше денят на нашето изкупление от злото. ...Благословеният папа Григорий потвърждава същото." ("Животът на света Маргарет", стр.49, библиотеката на Британския музей)

Шотландският историк Скийн коментира делото на кралица Маргарет. "Следващата нейна теза посочва, че те не изпълняват както трябва спазването на Господния ден, а явно са последвали един друг обичай, за който откриваме следи в ранната ирландска църква, обичай, според който членовете на църквата спазвали съботата като библейски определения ден - ден за почивка "от всичките си дела." (Скийн, "Шотландия на келтите", том 2, стр.349)

Шотландия и Ирландия. Т.Барнет пише в книгата си, посветена на пламенната католическа кралица на Шотландия, която през 1060 г. първа се опитва да унищожи братството на Колумба: "Във връзка с този въпрос, шотландците вероятно са поддържали практиката на древната ирландска църква, като за почивен ден спазвали съботата вместо неделя." (Барнет, "Маргарита Шотландска - кралица и светица", стр.97)

Клермонтски събор. "...По времето на първия кръстоносен поход папа Урбан II постановил пред Клермонтския съ-

бор, че съботата се отменя в чест на Дева Мария." ("История на съботата", от д-р П. Хейлин, стр.672)

Константинопол. "...Поради факта, че съблюдават съботата заедно с евреите, и Господния ден с нас, вие явно подражавате на сектата на Назаряните." (Migne, "Patrologia Latina", Vol. 145, p.506)

Гръцка църква. "...Съблюдаването на съботата, както всеки знае, е предмет на голям спор между гръците и латинците." (Нийл, "История на светата Източна църква", том 1, стр.731)

Откъсът е във връзка с отделянето на гръцката от латинската църква в 1054 г.

Алпийските планини разнасят ехото от гласа на истината

Истината за съботата запазена през времето от 12-ти до 16-ти век

Въпреки нарастващото гонение от страна на папската власт в средните векове, съботата, определена като почивен ден, не била забравена напълно. Не съществува твърдо историческо доказателство, че всички валденци са пазели съботата, но е ясно, че все пак е имало и такива, които са я пазели. Валденците били група от вярващи християни, които основавали вярата си само на библейските свидетелства. Те гледали на Христа като на единствения глава на църквата. Заради вярата си те често били жестоко преследвани.

Преоблечени като търговци, те слизали от планинските си убежища в Южна Франция и Северна Италия, и отивали в населените места на Швейцария, Франция и Италия. С риск за живота си те носели пришити в дългите си наметала скъпоценни, саморъчно преписани ръкописи от Библията, и постоянно търсели хора, които жадуват за истината.

Д-р. Даниел Аусбъргър от университета Андрюс, прави следното интересно заключение за валденците: "...трябва да се отбележи, че пазенето на съботата се наблюдава точно там, където валденците са проповядвали с най-голям успех." (Аусбъргър, "Съботата в Писанието и историята", стр.208, издателство Ривю енд Хералд, 1982 г.) Несъмнено, отделянето на повече внимание върху изучаването на Словото помогнало на валденците да вникнат и да разберат по-дълбоко важността на пазенето на съботата.

"...При един случай в Северна Франция през 1420 г. тайните събрания на група вярващи били разкрити от властите. От 16 до 18 човека били арестувани. Те, заедно със

своя проповедник, били съдени от църковния съд, наречен "Инквизиция". Правните документи от тогава свидетелстват, че групата била осъдена "за еретизъм". Наред с всичко останало, ги обвинявали в "пазене на съботата като определен библейски ден за почивка." Това била и причината за екзекутирането на проповедника им, Бертол Турин." (Аусбъргър, "Съботата в Писанието и историята", стр. 209)

Моят добър приятел, пастор Джордж Вандеман, водещ на телевизионната програма "Писано е", в книгата си "Истина или пропаганда" разказва следната вълнуваща история:

"...Преди няколко години един пастор завел група млади хора на пътешествие до валденските долини на Пиемонт. Една вечер, насядали около лагерния огън, те пеели и разказвали опитности от мисионската си дейност. Тогава някои от жителите на долините се приближили безшумно и стояли заслушани в тъмнината. Техните сърца били трогнати от свидетелствата на тези млади хора и от песните им за Второто пришествие на Христа.

Когато песните и разказите свършили, старейшината на валденсите пристъпил към светлината на огъня, и казал:

"Зад нас, валденсите, стои едно велико наследство. Ние се гордеем с историята на нашите предци, с борбата им да запазят светлината на истината и да я разпространят далеч над тези планини и долини - това е нашето наследство. Но ние наистина нямаме никакво бъдеще. Отказахме се от ученията, в които някога вярвахме. И най-тъжното е, че нямаме кураж да се изправим пред бъдещето. Вие трябва да продължите делото напред."

"Викът на вековете отеква в коридорите на времето - продължава Джордж Вандеман, - и в този час ехото му достига до нашия слух. Някой трябва да продължи. Някой трябва да понесе факела на истината, за която Исус умря. Някой трябва вярно да я отстоява. Някой трябва да я брани, докато Той дойде отново." (Дж. Вандеман, "Истина или пропаганда", издателство Пасифик Прес, 1986 г., стр. 164-165)

Дванадесети век след Христа

Ломбардия. "...Следи от пазители на съботата се срещат по времето на Григорий I и Григорий VII, както през 1-2 век в Ломбардия. (Енциклопедия на Сторг, том 1, стр.660)

Валденси. "...Сред документите, които имаме от същите хора, се намира едно обяснение на Десетте (Божии) заповеди, датиращо от 1120 г. Там се постановява съблюдаването

на съботата чрез прекратяване на светските дела в този ден." (Блеър, "История на валденсите", том.1, стр.220)

Уелс. "...Съществуват достатъчно доказателства, че съботата е съблюдавана почти повсеместно в Уелс до 1115 г.сл.Хр., когато първият римски епископ заел владишкия престол в Сейнт Дейвис. Старите уелски църкви, които пазели съботата, не преклонили глава пред Рим дори тогава, но се укрили в познати на тях тайни места." (Луис, "Баптистите от седмия ден в Европа и Америка", том.1, стр.29.)

Пасагините. Папският автор Бонаквисий е написал следното против пасагините: "Не един или двама, а мнозина знаят какви са заблудите на тези, които се наричат пасагини. Първо, те учат, че трябва да почитаме съботата (като Божи почивен ден). Освен това изпадат в още по-голяма грешка, като осъждат и отричат всички църковни отци и цялата Римска църква." (D.D`Archer; Spicilegium, 211-214)

Унгария, Франция, Англия, Италия, Германия. (Във връзка с пазенето на съботата от пасагините): "Разпространението на ереси по това време е почти неопишимо. От България до Ебро в Испания, от Северна Франция до Тибър в Италия - навсякъде се срещаме с тях. Цели страни, като Унгария и Южна Франция, са напълно обхванати от тях; тези ереси се намират в изобилие и в много други страни - Германия, Италия, Холандия, и оказват натиск дори и в Англия." (Dr. Hann, Gesch, der Ketzler, 1, 13, 14)

Тринадесети век след Христа

Валденси. "...Те (валденсите) казват, че блаженият папа Силвестър бил Антихрист, когото апостол Павел споменава в посланията си като "сина на погибелта". (Казват също и това), че трябва да се изпълнява заповедта за пазенето на съботата." ("История на старите църкви в Пиемонт", стр.169, написана от виден римски католически автор, който пише за валденсите)

Валденсите във Франция. "...Инквизиторите заявяват, че уликата, поради която един "водоа"* заслужава смърт, се състояла в това, че той следва Христа и се стреми да пази всичките десет Божии заповеди." ("История на инквизицията през средните векове", том.1, написана от Х.Лио)

Четиринадесети век след Христа

Валденси. "...Да се покланяме само на единствения Бог, Който може да ни помогне, а не на някакви отдавна починали светци; да пазим святия съботен ден." (цитат от книгата "Лютеровите предци", стр.38)

Англия, Холандия, Бохемия. "Ние писахме за съботяните в Бохемия, Трансилвания, Англия и Холандия през периода между 1250 и 1600 г.сл.Хр." (Уилкинсън, стр.309)

Бохемия (бивша Чехословакия), 1310 г. - "През 1310 год., хиляда и двеста години преди Лютеровите тезиси, Бохемските братя представлявали една четвърт от населението на Бохемия и били в контакт с валденсите, които били много на брой в Австрия, Ломбардия, Бохемия, Северна Германия, Тюрингия, Бранденбург и Моравия. Еразъм отбелязва колко стриктно бохемските валденси са пазели седмия ден - съботата." (Армитейдж, "История на баптистите", стр.318; Кокс, "Литературата по съботния въпрос", том 2, стр. 201-202)

Норвегия. "... В катехизиса, който бил използван през 14-ти век, съботната заповед била записана по този начин: "Помни съботния ден, за да го освещаваш." ("Документи и изследвания, касаещи историята на Лютеранския катехизъм в норвежките църкви", стр.89, 1893 г.)

Норвегия. "...Също така и свещениците карали хората да пазят съботите като недели." ("Теологични списания за евангелската Лютеранска църква в Норвегия", том.1, стр.184, Осло)

Петнадесети век след Христа

Бохемия. "...Еразъм свидетелства, че дори през 15-ти век бохемците не само пазели съботата, но били наречени и съботяни." ("Литературата по съботния въпрос", Кохес, том.2, стр.221)

Норвегия, провинциален църковен събор в Берген, 22.август.1485 година. "...Първата точка засягала освещаването на съботата. До вниманието на архиепископа било достигнало, че хората в различните части на кралството съблюдавали съботата. Било заявено следното: "Строго се забранява на всеки, според църковния закон, да приема или да пази почивните дни, освен тези, които папата, архиепископът или епископът са определили." ("История на норвежката църква под влиянието на католицизма", Р.Кейгър, том. 2, стр.488, Осло, 1858 г.)

Норвегия, 1435 год. Католически провинциален събор в Берген:

"...Научаваме, че някои хора в различни области на кралството са възприели пазенето (т.е. празнуването) на съботния ден. В светия църковен канон е строго забранено – както за отделния човек, така и за всички – да празнуват в други дни (от седмицата), с изключение на тези, които единствено светия папа, архиепископът или епископите заповядват. Пазенето на съботата не бива да се позволява при никакви обстоятелства от тук нататък, освен ако църковният канон не заповядва това. Ето защо съветваме всички приятели на Бога в Норвегия, които искат да са послушни на светата църква, да изоставят напълно това нечестиво празнуване на съботата, а на останалите под страх от най-сурово църковно наказание забраняваме да освещават съботния ден." (Dip. Norveg., 7, 397)

Норвегия. 1436 г., църковен събор в Осло. "...Забранява се под страх от наказание да се освещава съботата чрез въздържане от работа." ("История на норвежката църква", стр. 401)

Франция - валденси. "... Френският крал Луи XII (1498 - 1515 г.) след като научил от враговете на валденсите, че на тях се приписват няколко ужасни престъпления, изпратил главния царедворец, отговарящ за представяните пред краля жалби, и един доктор на науките от Сорбоната, за да проучат този въпрос. При завръщането си те докладвали, че били посетили всички енории, но не открили нито следа от някое от въпросните престъпления, в които били обвинени валденсите. Напротив, те пазели съботния ден, съблюдавали заповедта за кръщението според практиката на ранната църква, поучавали децата си в принципите на християнската вяра и Божиите заповеди. След като изслушал доклада на своите пратеници, кралят заявил с клетва, че валденсите са подобри хора от него и от народа му." ("История на християнската църква", трето издание, том 2, стр. 71-72)

Господарят на съботата - личност, заради която можем да се жертваме

Съботната истина опазена в периода от 16-ти до 20-ти век

Осуалд Глейт няколко пъти рискувал живота си заради съботната истина. Той бил заловен през 1545 г., докато проповядвал евангелските истини в страните от Централна

Европа. След година и шест седмици, прекарани в затвора, една нощ той бил разбуден от тропота на тежки, подковани войнишки ботуши, който отеквал все по-близо до килията му. Безжалостните наемници завързали ръцете и краката му, влачили го през целия град, и го хвърлили в река Дунав. Те едва ли са разбирали, че истината, заради която Осуалд дал живота си, бързо ще се разпространи по цяла Централна Европа, подобно на вълни от камък, хвърлен в спокойно езеро.

Тази истина (за съботата) се разпространила към Великобритания и скандинавските страни, и по-късно се прехвърлила в Америка. В Англия, за много от първите пазители на съботата, Господарят на съботата бил достоен за тяхната саможертва.

Джон Джеймс бил английски проповедник и пазител на съботата. Когато проповядвал в съботния следобед на 19.октомври.1661 год., в неговата църква нахлули полицаи и му наредили в името на крал Чарлз II да слезе от амвона. Джеймс не бил страхливец и затова продължил проповедта си. Настанала суматоха. Тогава полицаите го арестували и подкупените съдии го обвинили в измислени престъпления. Осъдили го на обесване, влачене с кон през целия град, и накрая да му се отсекат ръцете и краката с брадва. Неговата съпруга направила до краля две смели обжалвания, но въпреки това присъдата била изпълнена. Тялото му било насечено, сърцето изтръгнато от гърдите и хвърлено в огън, а главата му била набучена на върлина, която забили пред неговата църква като едно зловещо предупреждение към всеки, който би пожелал да пази седмия ден - събота.

Свидетелството, което Джон Джеймс дал, говори достатъчно красноречиво на нас, които живеем в днешно време. Смелостта на този християнин е показателна за Божията сила. Неговата мъченически пролята кръв сякаш вика от земята: "Никога не правете компромис с истината!"

С тръбен глас Библията говори днес на нашето поколение:

"Следователно и ние, като сме обиколени от такъв голям облак свидетели, нека отхвърлим всяка тегота и греха, който лесно ни сплита, и с търпение нека тичаме на предлежащото пред нас поприще." (Евр.12:1)

Приятелю, моля те, прегърни истината и тръгни в това благородно поприще. Животът на верните мъченици от средните векове те зове напред!" (Мерлин Максвел, "Разкажи на целия свят", изд.1976 г., стр.71-73)

Шестнадесети век

Русия. Московски събор от 1503 год.: "... Обвинените (съботяни) бяха изправени пред съд, където те открито признаха новата си вяра и я защитиха. Най-изтъкнатите сред тях, държавният секретар Куритцин, Иван Максимов и Касиян, архимандрит на манастира "Св. Юрий" в Новгород, бяха осъдени на смърт и изгорени в железни клетки пред народа в Москва на 27.декември.1503 г. (H. Sternberfi, Geschichte der Juden, Leipzig, 1873, pp. 117- 122)

Швеция. "...Тази ревност в пазенето на съботата продължи много време, дори дребните неща, които биха могли с нещо да подкрепят празнуването на съботния ден, биваха сурово наказвани." (Епископ Анжу, "История на шведските църкви")

Лихтенщайн. "...Съботяните учат, че трябва да се празнува в събота, т.е. в седмия ден. Те казват, че неделята е измислица на папата." ("Опровержение на съботата", от Волфганг Капито, 1599 г.)

Бохемия, Бохемски братя. Д-р Р.Кокс пише: "От един цитат на Еразъм Ротердамски научавам, че в началния период на Реформацията, когато Еразъм е писал това, в Бохемия е имало съботяни, които не само пазели седмия ден, но за тях се знаело, че са особено прилежни в празнуването и въздържането от работа в този ден." ("Литература по съботния въпрос", Кокс, том 2, стр.201-202)

Исторически списък на църквите от 16 век. - "Съботяните, които са наречени така, защото отхвърлят съблюдаването на Господния ден като несъществуващ в библейските заповеди, считат, че единствено съботата е свята, тъй като Бог си почина в събота, и заповяда този ден да се освещава и в него да се почива." (A. Ross)

Германия - д-р Ек, католически богослов, отхвърлящ реформаторите. "Все пак, църквата е преместила пазенето на светия ден от съботата върху неделята посредством присъщата й власт, а не според авторитета на Библията." (Д-р Ек, "Encniridion", 1533 г., стр. 78-79)

Европа. "...Около 1520 г. много от тези съботяни намерили убежище във владенията на лорд Леонард Лихтенщайнски, тъй като лихтенщайнските князе държали на пазенето на истинската събота." ("История на съботата", Джон Невин Андруз, стр.649)

Норвегия, 1544 г. "...Някои от вас, противно на предупреждението, пазят съботата. Затова трябва сурово да бъдете наказани. Онзи, който се намери, че почита съботата,

ще бъде глобен 10 марки." (Нилс Краг и С.Стефаниус, "История на крал Кристиан III")

Финландия, 6.декември.1554 г. Крал Густав I Шведски в писмо до народа на Финландия: " Преди известно време чухме, че някои хора във Франция са изпаднали в голямо заблуждение и пазят седмия ден, наречен събота." (Държавна библиотека в Хелзингфорс, 1554 г.)

Швейцария. "...Съблюдаването на съботата е част от моралния закон. Тя е била освещавана още от началото на света." - изтъкнал швейцарският писател Р.Оспиниан в 1592 г.

Холандия и Германия. Барбара от Тиерс, която била екзекутирана през 1529 г., заявила: "Бог ни е заповядал да почиваме на седмия ден." Друга мъченица за вярата, Кристина Толингерин, е спомената чрез следното изказване: "Що се отнася до празниците и неделите, казано е, че в шест дни Господ създаде света и на седмия ден си почива. Останалите празници са били установени от папи, кардинали и архиепископи." ("Мартирология /мъченичество/ на Христовите църкви, наречени Баптисти, по времето на Реформацията", Т. Ван Брайт, Лондон, 1850 г., стр.113-114)

Седемнадесети век

Англия, 1668 г. "...Тук, в Англия, има десетина църкви, които пазят съботата, освен мнозината ученици, пръснати по цялата страна, които са опазени по един очевиден начин." (Из писмата на Стенет, 1668 и 1670 г.)

Англия. Г-н Томас Бампфийлд, който преди е бил председател на един от Кромуеловите парламенти, писа в полза на пазенето и освещаването на съботата, и заради религиозните си принципи бе хвърлен в затвора Илчестър." (Calamy, 2, 260)

Швеция и Финландия. "...Можем да проследим тези мнения по почти цялата територия на тогавашна Швеция, като се почне от Финландия и Северна Швеция. В района на Упсала земеделците пазели съботата вместо неделния ден. Около 1625 год. тази религиозна тенденция станала толкова силна в споменатите страни, че не само голям брой от простолудите започнало да пази съботата, но и множество свещеници постъпвали така." ("История на шведската църква", том 1, стр.256)

Америка, 1664 год. "...Стивън Мамфорд, първият пазител на съботата в Америка, дошъл от Лондон в 1664 год." ("История на Конференцията на Баптистите от седмия ден", от Джеймс Бейли, стр.237)

Америка, 1671 год., Баптисти от седмия ден. "...Баптистите от седмия ден се откъсват от баптистката църква, за да освещават съботата." (пак там, стр.9-10)

Англия, 1647 год. Крал Чарлз I изслушва парламентарните пратеници. "Поради това, че никъде не е записано в Библията, че съботата повече не трябва да се освещава или освещаването ѝ да се прехвърли върху неделята, следва, че именно властта на църквата е тази, която е променила съботата и постановила неделята." (Кокс, "Съботни закони", стр.333)

Англия - Джон Милтън. "Без съмнение далеч по-сигурно е да се пази седмият ден според ясната Божия заповед, вместо да се възприема освещаването на първия ден въз основа единствено на едно чисто човешко предположение." (Sab. Lit. 2, 46-54)

Осемнадесети век

Германия, Тенхарт Нюрнбергски. "...Той строго се придържа към учението за съботата, защото това е една от Десетте Божии заповеди." (Бърк, "Животът и делото на Бенгел", стр.579)

Самият Тенхарт казва: "Не може да бъде доказано, че неделята е заела мястото на съботата. Господ Бог е осветил последния ден на седмицата. От друга страна, антихристът е посочил за поклонение първия ден." (Из записките на Тенхарт, публикувани през 1712 год.)

Бохемия и Моравия. Адолф Дукс пише следното за историята на тези земи в периода между 1635 и 1867 г.: "...Положението на съботяните било ужасно. Техните книги и писания трябвало да бъдат изгорени в Карлсбургската консистория*. (Aus Ungarn, pp. 289 - 291, Leipzig, 1880)

Моравия - граф Цинцендорф. През 1738 год. Цинцендорф пише за своето лично пазене на съботата така: "В продължение на много години съм пазил съботата като почивен ден, а нашата неделя - за прогласяване на благовестието." (Budingsche Sammlung, Sec. 8, p. 224, Leipzig, 1742)

Моравия, 1741 год. (Моравските братя - след като Цинцендорф пристигнал в Европа): "Като особен случай заслужава да се отбележи, че той (Цинцендорф) е решен твърдо за-

едно с църквата във Витлеем* да съблюдава седмия ден като почивен." (пак там, том 5, стр. 1421-1422)

Америка. "...Преди Цинцендорф и моравците във Витлеем да започнат пазенето на съботата по такъв начин, в щата Пенсилвания имало малка група германци, които празнували съботата." ("История на религиозните деноминации в Съединените щати", стр.109 - 123)

Деветнадесети век

Китай. "...По същото време Хунг забранил използването на опиум, и дори на тютюн, както и на всякакви алкохолни напитки, а съботата била съблюдавана като религиозен почивен ден." ("Революцията Ти Пин", от Лин Ле, том 1, стр. 36-48, 84)

"...Седмият ден се спазва най-стриктно и с цялата религиозна сериозност. Тайпинската събота се празнува на седмия ден от седмицата." (пак там, стр.319)

Китай. "...Когато питали тайпините защо пазят седмия ден, събота, те отговаряли, че правят това по две причини. Първо, защото Библията учи така, и второ, защото техните прадеди са пазели съботата като ден за преклонение пред Бога." ("Критическа история на съботата и неделята")

Индия и Персия. "...Освен това те (т.е. християните в Азия) поддържат тържественото пазене на християнското поклонение в седмия ден, при това по територията на цялата ни империя." ("Изследвания за християните в Азия", стр.143)

Дания. През 1875 год. пастор М.Зомер започнал да съблюдава съботната заповед и направил публикация във вестника на своята църква, където по забележителен начин изложил истината за съботата. В писмо до пастор Джон Мастесон той пише: "...Сред баптистите тук в Дания съществува голямо раздвижване по отношение на съботната заповед... Въпреки това, аз съм може би единственият проповедник в Дания, който е толкова близо до адвентистите и който от толкова години проповядва Второто пришествие на Христа." (Advent Tidende, May, 1875)

Шведски баптисти. "...Сега ще се опитаме да покажем, че освещаването на съботата води началото си и се основава в един закон, който е установен от Бога още при сътворението, и е предназначен за целия свят, за всички хора през всички векове." (в-к "Евангелист", от 30.май.1863 г., орган на Шведската баптистка църква)

Америка, 1845 год. "...По такъв начин виждаме изпълнението на пророчеството от книгата на пророк Даниил, 7-ма глава, 25-ти стих, където "малкият рог" променя "времена и закони". Ето защо считам, че всички, които пазят първия ден от седмицата вместо съботата, са папски пазители на неделята и нарушители на Божията събота." (пастор Т.М.Препъл, 13.февруари.1845 год.)

Адвентисти от седмия ден. Група вярващи в Библията християни, които пазят съботата според закона на Десетте Божии заповеди. Адвентистите са народ, който продължава да носи факела, издиган високо през всички векове от героите на вярата. В действителност, Църквата на Адвентистите от Седмия Ден има над 8 милиона членове в 192 страни. Всеки ден като пазещи съботата адвентисти се кръщават близо 1000 души.

Бог хлопа на моята врата

Както вече прочетохте, светлината на Божията истина свети през всички векове на историята. Тя прониква до най-отдалечените ъгли на земята в търсене на искрени сърца, копнеещи за нея. Гийта Лол отраснала в Индия. Тъй като и двамата ѝ родители починали докато била още малка, тя била отгледана от пенсиониран професор, който бил непоклатим баптист и винаги я водел в неделното училище.

Чрез чудодейното Божие providение се случило така, че в техния дом наел стая един адвентист - продавач на духовна литература. Накрая този човек се оженил за братовчедката на Гийта. Когато през 1946 год. избухнала войната между индусите и мюсюлманите, Гийта прекарала ваканцията си в дома на своята братовчедка. Ето как тя самата описва какво се случило:

"... Един ден домът на братовчедка ми бе посетен от адвентен пастор. Докато той ни гостуваше, вместо обичайния за случая чай, ме помолиха да му поднеса плодов сок. Това ме заинтригува. Братовчедка ми обясни причината, като каза, че адвентистите се въздържат да пият чай* или алкохолни напитки, не пушат и не ядат свинско. Бях много любопитна. Като се настаних в гостната, аз започнах да задавам на пастора въпроси, свързани с адвентната вяра. По време на нашия разговор той спомена, че седмият ден е осветеният от Бога истински ден за почивка. На това аз отговорих:

"Не е вярно. Може да е било така в Стария завет, но когато Исус дойде, за да умре за нас, Той промени деня за

поклонение от събота в неделя - денят, в който Той възкръсна от мъртвите."

Пасторът мълчеше. Накрая ми каза, че ако му намеря в Новия завет текст, където да е казано, че Исус е променил почивния ден, то той веднага щял да стане баптист. Но ако не успееш да открия такъв текст, тогава трябваше да се съглася той да ми дава библейски уроци. Аз с нетърпение изрекох, че ще стана адвентистка, ако не успея да намеря поне един текст, който да показва, че Христос е преместил почивния ден от събота в неделя.

... Излишно е да казвам, че не можах да намеря такъв текст, въпреки че часове наред грижливо търсих из цялата Библия. Нещо повече - с изненада открих, че сам Христос е ходел в синагогата в съботен ден.

Последваха библейски уроци, и през месец април 1946 година аз бях кръстена и се присъединих към адвентната църква в Калкута. През юни се записах студентка в колежа Спайсър, където следвах през следващите шест години. Сред война и метеж, сред мрак и самота, Божията ръка ме изведе от този 6 милионен град..." (Гийта Лол, консултант по въпросите на началното и специалното образование, Бириен Спрингс, щата Мичиган)

Скъпи приятелю, ти не случайно четеш тази книга. Подобно на Гийта Лол, и ти си човек с честно сърце. Откъде съм сигурен ли? Самият факт че си прочел или прочела книгата до тази страница, показва че Бог говори на сърцето ти. Сега е времето да се решиш да го последваш напълно. Когато продължиш четенето, помоли се Бог да ти даде сили да вземеш това решение.

5. АВТОРИТЕТИТЕ СВИДЕТЕЛСТВАТ

Току що приключихме с историческия преглед на въпроса за пазенето на съботата. В глава 3-та накратко споменахме позицията на католическата църква по промяната на съботата. В тази глава ще разгледаме коментарите на десетки протестантски и католически автори - както историци, така и теолози, които признават, че съботата не е била променена от Исус Христос или от учениците Му, а от църквата през първите векове на хилядолетието след Христа.

Започваме с Август Неандер, може би най-великият от всички историографи, който казва в своя труд "Обща история на християнската религия и църква", том I, стр.187: "Празникът неделя, подобно на всички празници, е само едно човешко постановление, а апостолите и ранната апостолска

църква изобщо не са имали намерението да преместват задължителността на закона от съботата върху неделята."

Енциклопедията на религиозното познание от Шаф-Херцог потвърждава умозаключението на Неандър: "Неделята (или "dies solis" - денят на слънцето от римския календар), първият ден на седмицата, бил възприет от ранните християни като ден за поклонение. Слънцето от латинската култова система те възприемали като "Слънцето на Правдата". ...В Новия завет не са изложени никакви правила за пазенето на този ден, нито съблюдаването му като празник е наложено със закон." (Шаф-Херцог, "Енциклопедия на религиозното познание", трето издание, том VI, статия "Неделя", стр.2259)

Един от авторите на биографиите на император Константин пише следното по отношение на компромисите, направени в ранната църква: "Уклонът да се печелят за християнството езичници с цената на компромиси намерил своята опора в първия граждански неделен закон, който император Константин прокара в Рим през 321 г.сл.Хр. А един от първите официални актове на новопокръстения император бил да постави себе си под духовното ръководство на римокатолическото духовенство, като направи "свещениците на Бога" свои съветници." (Евсевий, "Животът на Константин", кн.1, том 1, стр. 491)

Обърнете внимание на езическия епитет в уводните слова на първия неделен закон, издаден от император Константин: "В почитаемия ден на слънцето (т.е. в неделя) магистратите (управниците) и хората, живеещи в градовете, да почиват, а всички работилници да бъдат затворени." Това много се различава от съботния закон на нашия Господ, където не се казва нищо за "почитаемостта" слънце, а се отдава поклонение на Твореца на слънцето.

Римокатолическата църква цитира събора в Лаодикия като официалният глас, чрез който се прехвърля "тържествеността от съботата върху неделята." Вижте какъв език използва един от католическите катехизиси:

Въпрос: "Кой ден е библейската събота?"

Отговор: "Седмия ден на седмицата е събота."

Въпрос: "Защо празнуваме неделя вместо събота?"

Отговор: "Ние празнуваме неделя вместо събота, защото католическата църква на Лаодикийския събор през 365 г.сл.Хр. прехвърли тържествеността на съботата върху неделята." (Преподобният Петер Гайерман, "Катехизис на католическата доктрина за новокръстения", второ издание, 1910 г., стр. 50)

Император Константин е издал най-малко шест указа по отношение пазенето на неделята. От негово време насетне

както императори, така и папи са прибавяли други закони, които са утвърждавали съблюдаването на неделата. Но въпреки тези закони съботната истина е опазена жива през времето на Средновековието от верни на Бога мъже и жени, които не позволявали съвестта им да бъде изкривена. Реформацията с нейното изтъкване на Библията като единствен и безспорен авторитет, ражда някои от духовните исполини на съботната истина.

Андрю Фишер, някогашен католически свещеник, внимателно размишлявал преди да вземе своето решение да се поклоня на Бога в събота. Като основание за това той посочил аргумента, че съботната заповед не е част от церемониалния закон*, тъй като е установена като институция още при Сътворението, преди да е да имало система от жертвоприношения. Като се позовавал на Евангелието от Матей, 5-та глава, 17-ти и 18-ти стих, Фишер доказвал, че сам Исус отказва да промени дори една йота, т.е. дори една най-малка буква от закона.

Цитирайки текста от Посланието на Яков 2:10-12, той доказал, че учениците на Исус също не са променяли съботата. След това смело посочил католическата църква като източник на отстъпничеството. Според него поклонението в неделя представлява точно изпълнение на пророчеството за папската "промяна на времена и закони", както е писано в книгата на пророк Данаил 7:25. Заради тези възгледи Фишер изгубил живота си. През 1529 год. той и съпругата му били осъдени на смърт.

Както вече знаем от нашето по-раншно проучване, протестантските реформатори също са коментирали върху промяната на съботата. През 16-ти век дългогодишният съработник на Мартин Лютер, Андреас Карлщад приел съботата. През 1524 год., т.е. две години след като скъсва с Лютер, той пише един значителен трактат, озаглавен: "Относно съботата и заповяданите празници." Интересна е реакцията на самия Лютер по повод изложените идеи в този трактат: "Да - казва Лютер, - ако Карлщад би писал малко повече за съботата, тогава неделата би отстъпила на заден план и щеше да се види, че трябва да се празнува седмият ден - събота." (Цитирано в "Съботата в Библията и историята", издателство Ривю енд Херълд, 1982 год., стр. 217)

В своята прочута Аугсбургска изповед, Мартин Лютер е записал следните думи, разкриващи неговото разбиране на тези значими въпроси: "Католиците претендират, че съботата е преместена в неделата, Господния ден, което както е видно, противоречи на Десетте Божии заповеди. Едва ли има друг пример, който да е предмет на толкова много хвалби, както промяната на съботния ден. Голяма е, казват те, си-

лата и властта на църквата, тъй като тя отменя една от десетте заповеди." (Лютер, Аугсбургска изповед, цитирано в труда на Филип Шаф, "Изповеданията в християнството", том 3, стр.64)

По време на процеса срещу Лютер, архиепископ Реджио наема за обвинител прочутия католически теолог д-р Ек. Спорният въпрос бил властта на църквата и по-конкретно: "Дали Божият глас, говорещ чрез Библията, е по-висш авторитет от Божия глас, говорещ чрез църквата? Къде е най-висшият авторитет? Коя е последната съдебна инстанция? Ако има очевидно противоречие между Библията и църквата, кое от двете мнения заслужава доверие?"

Битката продължила с дни. Накрая д-р Ек извадил своя последен аргумент: "Тъй като католическата църква премести деня за поклонение пред Бога от събота в неделя, това означава, че авторитетът (властта) на църквата е по-висш от този на Библията. Като приемат неделата, протестантите фактически приемат властта на католическата църква." Аргументите на д-р Ек обърнали движението на Реформацията в полза на католическата църква.

Но уместният въпрос за нас в случая е този: Имаше ли католическата църква власт да променя Божия закон? Църквата по-висш авторитет ли е от Библията? Кой тогава е най-висшият авторитет?

Когато по-нататък четеш изказванията на различни духовници, представители на множество църковни деноминации, ти, уважаеми читателю, трябва да решиш въпроса сам за себе си!

Свидетелството на Католиците

Римокатолическото духовенство съвсем открито признава промяната на деня за поклонение от събота в неделя. Нещо повече, водещи авторитети ясно изразяват категоричното мнение, че тази промяна е белег за властта, която има църквата. Обърнете внимание на следното изявление: "Спазването на неделата от страна на протестантите, въпреки техните доктрини, е всъщност едно отдаване на почит към властта на католическата църква." ("Откровен разговор за протестантизма", отец Сигюр, стр.213)

А сега нека да чуем следните три коментара:

"Ако вземете Библията за авторитет по въпроса за празненето на деня, то няма да намерите в страниците й нищо, което да говори в подкрепа на такава теза. Затова е добре да се напомни на презвитерианците, методистите, баптистите и всички други християни извън лоното на църквата-майка,

че Библията не подкрепя с нито една своя дума съблюдаването на неделата. Адвентистите от седмия ден са единствените, които правилно прилагат понятието "библейска събота", тъй като те наистина пазят седмия ден, а не първия ден, като ден за почивка." (Клифтън Трактс, том 4, стр.15)

"Протестантизмът, като отхвърля авторитета на църквата, няма никакво основание за своята теория по отношение пазенето на неделния ден и логично би трябвало да пази съботния ден заедно с евреите." (сп. "Американски католически преглед", януари 1883 г.)

"И така, всяко дете в училище знае, че съботният ден е седмият ден от седмицата, и въпреки това, с изключение на адвентистите от седмия ден, всички протестанти празнуват неделата вместо съботния ден, защото католическата църква е направила тази промяна през първите векове на християнската епоха." (Отец Геритема, публикация в Уинипег Фрий Прес, от 21.април.1884 г.)

Папството съвсем недвусмислено признава промяната на съботата от седмия ден на седмицата в неделя, който е първия ден, и с това показва, че промяната говори за църковната власт на тази институция. Един автор отбелязва: "Католическата църква по силата на нейната божествена мисия е променила почивния ден от събота в неделя цели хиляда години преди появата на протестантството." (сп. "Католическо огледало", септември 1893 г.)

Други католически автори са коментирали позицията на протестантите по въпроса за промяната на съботата по следния начин: "Ти си протестант и изповядваш, че следваш единствено Библията, и въпреки това постъпваш точно обратното на ясната буква на Свещеното писание, като поставяш друг ден на мястото на съботата. Заповедта да се освещава съботни ден е една от Десетте Заповеди. Тогава кой ти е дал право да потъпкваш четвъртата от тях?" ("Библиотека на християнската доктрина")

Протестантите нямат библейско основание за своя почивен ден - те отхвърлят пазенето на съботата, без това да е заповядано от Библията, и я заменят с неделния ден. Следователно те се опират единствено на авторитета на преданието, но не и на авторитета на Свещеното писание.

"Щом като Библията е единственото ръководство за християните, тогава адвентистите са прави да пазят съботата, както евреите правят това. Не е чудно, че онези (протестанти), които приемат Библията за свой единствен учител, следват официалната църква с такава непоследователност по този въпрос." (The Question Box, by Father Conway, p. 179)

“Здравият разум и разсъдъкът изискват приемането на една от тези две алтернативи: или протестантизъм и пазене на съботата, или католицизъм и пазене на неделята. Тук компромисът е невъзможен.” (“Америкън Католик Куотърли Ривю”, от януари 1883 год.)

Свидетелството на Баптистите

“...Имало е, и има заповед да се освещава съботния ден, но този празник не е бил неделята. Някой все пак ще каже, при това не без липса на гордост, че съботата е била преместена от седмия върху първия ден на седмицата, с всички задължения, привилегии и санкции. Като искрено желая да се осведомя по този въпрос, аз питам, къде може да се намери писменото доказателство за такава промяна? Няма я в Новия завет, абсолютно не! Не съществува библейско доказателство за промяната на съботата и прехвърлянето ѝ от седмия върху първия ден от седмицата.

Искам да кажа, че въпросът за съботата в този негов аспект е най-сериозният и най-смущаващ въпрос, свързан с християнските институции, въпрос който сега търси и изисква внимание от страна на всички християни, а единствената причина, поради която той все още не се е превърнал в много по-обезпокоителен, е фактът, че християнският свят се е задоволил с убеждението, че по някакъв начин в началото на християнската епоха е била извършена въпросната промяна на съботата.

Лично на мен ми се струва необяснимо това, че Исус по време на Своето тригодишно общуване с учениците, когато често пъти разговаряше с тях по въпроса за съботата и обсъждаше нейните различни страни, като освобождаваше святия ден от фалшивото освещаване, нито веднъж не загатна за неговото преместване. Също така, по време на четиридесетте дни след възкресението Си, Исус нито веднъж не даде намек за подобна промяна. Нито, доколкото ни е известно, Святият Дух е дал повод за подобно мислене, тъй като беше изпратен от Бога, за да припомни на учениците всичко, което Господ им бе казал по този въпрос. Нито боговдъхновените апостоли, когато проповядваха евангелието и основаваха църкви, поучавайки и наставлявайки онези, които бяха обърнали във вярата, са обсъждали или подлагали на съмнение тази тема.

Разбира се, много добре ми е известно, че неделята навлиза в практиката на ранното християнство като религиозен ден, както научаваме от писанията на християнските отци и от други източници. Но колко жалко, наистина, че неделята идва до нас с клеймото на езичеството и с името на

бога слънце, възприета и одобрена от папското отстъпничество, и след това завещана като священо наследство на протестантизма!" (Д-р Едуард Хизкокс, автор на "Баптистки наръчник", цитиран в "Ню Йорк Икзаминър" от 16 ноември 1890 год.)

Свидетелството на Методистите

"Вярно е, че няма никаква заповед, която да подкрепя кръщението над невръстни деца ... нито има такава за освещаване на първия ден от седмицата." (Д-р Биней, "Теологичен сборник", стр.103)

Свидетелство на Конгрешанската Църква

"Съвсем ясно е, че независимо колко строго и набожно съблюдаваме неделята, ние не освещаваме библейския почивен ден - съботата... Съботата е основана върху конкретна, божествена заповед. Не можем да твърдим, че има такава заповед по отношение на неделята... В Новия завет няма нито едно изречение, което да говори, че си навличаме някакво наказание, когато нарушаваме предполагаемата святост на неделята." (Робър Дейл, "Десетте Божи заповеди")

Свидетелството на Презвитерианската Църква

"Християнският празник неделя не се среща в Светото писание и не е бил отъждествяван от първите християни с библейската събота." ("Теологията на Дуайт", том 4, стр.401)

"Бог даде съботната институция при сътворението на човека, като отдели седмия ден за тази цел и заповяда нейното съблюдаване като всеобщо и постоянно морално задължение на човешката раса. (Д-р Арчибалд Ходжис, в Трактат No. 175 на Презвитерианския издателски съвет)

Англиканската Църква

"Седмият ден от седмицата е бил лишен от полагащото му се право на задължително религиозно съблюдаване, а неговите прерогативи са били прехвърлени върху първия ден,

без да има някаква конкретна библейска заповед за това." (Уилям Гладстоун в книгата си "Късна жетва", стр.342)

"В Новия завет няма нито една дума или намек за въздържане от работа в неделен ден... Празнуването на Заговезни или на Великите пости е основано на същия принцип както съблюдаването на неделята." (Кенън Ейтън, "За Десетте Божии заповеди", стр. 62, 63, 65)

Христови Църкви

"Не вярвам, че Господният ден е заместител на юдейската събота или че Божията събота е прехвърлена от седмия ден на седмицата върху първия. ...И така, нямаме свидетелство в нито едно библейско изявление, че съботата е била променена или че Господният ден е станал неин заместител... Няма Божествено доказателство или аргумент в полза на промяната на съботата." (Александър Кембъл, основател на Христови Църкви, в. "Уошингтън Рипортър", 8.10.1821 г.)

Извод

И така, вие вече сте прочели доказателствата. Историките през изтеклите векове, както и католическите и протестантските авторитети свидетелстват за факта, че католическата църква е променила Божия свят ден за поклонение още през първите векове на християнството. В това не може да има съмнение. Но истинският проблем, както открихме, не е в това, че католическата църква е променила установения от Бога ден за поклонение. Проблемът по същество не е въпрос в полза на един или друг ден. Тук става въпрос за това, *кой* е господар.

Много отдавна един разбунтуван ангел, изгонен от небето след титанична борба, бе заявил, че послушанието спрямо Божия закон не е необходимо. Той твърдеше, че този закон е несправедлив. "Какъв смисъл има - бе запитал той - да се ограничава достъпът на Адам и Ева до най-красивото дърво в градината? В края на краищата, дървото си е дърво и плодът си е плод. Наистина няма никакъв смисъл!" Като послушаха гласа му, нашите първи родители хвърлиха земния свят в бунт срещу Бога.

Въпреки че на пръв поглед може да изглежда, че истинския проблем в Едемската (райската) градина е бил въпрос за избор между различни дървета или плодове, в действителност същността е много по-сериозна и дълбока. Същността на нещата беше в създаването на любящо взаимоотношение с тех-

ния Творец. Такова взаимоотношение водеше Адам и Ева към едно безусловно и изпълнено с доверие послушание към Неговия закон. Именно нарушаването на това взаимоотношение с техния Повелител доведе нашите прародители до нарушение на Божия закон.

Така е и днес, скъпи читателю. Днес проблемът не е единствено въпрос на избор в полза на един или друг ден. Тук става въпрос за доверие, за едни истински взаимоотношения с Бога.

Колкото повече научава всеки от нас за Бога, толкова повече божествената любов ни подбужда да Го поставяме на първо място в живота си. Понякога това може да означава, както в случая с Мартин Лютер, Бог да бъде нещо повече от приятелите, от семейството, и дори от нашата църква.

Скъпи читателю, ти единствен знаеш какво те умолява Божият Дух да решиш. Моля се твоето решение да бъде такава, че да вземе пред вид не само настоящия живот, но и вечността...

"Тогава Петър в отговор Му рече: Ето, оставихме всичко и Те последвахме; ние прочее, какво ще имаме?"

А Исус им рече: Истина ви казвам, че във време на обновлението на всичко, когато Човешкият Син ще седне на славния Си престол, вие, които Ме последвахте, също ще седнете на дванадесет престола да съдите дванадесетте Израилеви племена. И всеки, който е оставил къщи, или братя, или сестри, или баща, или майка, или жена, или чада, или ниви заради Моето име, ще получи стократно и ще наследи вечен живот." (Мат.19:27-29)

6.ОТГОВОР НА ВАШИТЕ ВЪПРОСИ

В предишните глави на тази книга ние изследвахме и проучихме въпроса за седмия ден - събота. Открихме, че навсякъде в Библията седмият ден, събота, е знак на преданост и верност между любящия Бог и Неговите верни последователи. Съботата бе отделена при Сътворението и дадена на човешкия род като символ на Божията творческа мощ (виж Бит. 2:1-3; Марко 2:27,28). Съботата трябва да бъде пазена от Неговия народ през всичките поколения (Изход 31:13-18; Езекиил 20:12,20). Исус празнуваше съботния ден като пример на Неговото поклонение и верност пред Небесния Му Отец (Лука 4:16). Той предсказа, че най-близките Му последователи щяха да помнят този вечен знак на Неговата любов (Матей 24:20).

А любовта винаги намира израз чрез поведението. Божият закон, състоящ се от Десетте заповеди, представлява един възвишен кодекс на любовта. Този закон разкрива как любящият човек дава отговор в своите взаимоотношения – както с Бога, така и с останалите хора (Изм.20:1-17; Йоан 14:15, 1Йоан.2:1-6). Божият седми ден, събота, не е някакво законническо задължение, символизиращо робска принадлежност към неговите изисквания, а представлява един динамичен символ на преданост и свобода в Исуса Христа. Съботата е празник, който ни напомня за Сътворението. Исус ни е създал! Ние не сме плод на еволюция. Ние сме Негово приращение. Съботата ни зове да се обърнем към своите "корени". Тя красноречиво говори за нашия произход и за нашето наследство.

Ние сме сътворени от един любящ Бог, Който лично се интересува от всяка подробност на нашия живот. Той не само ни е създал, но когато нашите първи родители доброволно избраха да въстанат против мъдростта на Неговия закон, Бог задейства Своя план за спасението на човешката раса от робството на греха. Нашата почивка в съботния ден е символ на почивката ни в Христа като наш Избавител от смъртното наказание за греха. Както Бог си почина на седмия ден от Сътворението, заявявайки, че то е "свършено" (вж. Бит.2:2), по същия начин на кръста Исус извика победните слова "Свърши се." В Посланието към евреите, 4-та глава, 9-ти стих, Библията твърди: "Следователно за Божиите люде остава една съботна почивка." Съботата е прекрасен символ на изкупителното дело на Исус. Почивката във всеки съботен ден символизира един живот на упование, посвещение и вяроност към Божия Син, Който направи възможно спасението ни. Той ни изкупи от смъртта, когато ние не бихме могли да сторим това сами, ето защо ние почиваме с пълна увереност в извършеното от Него спасение, което Той направи възможно, като умря на кръста за нас.

През безкрайните векове на вечността всяка събота ние ще пеем хваления на Христовото достойнство, като идваме за поклонение в Неговото присъствие. Библията казва:

"И от новолуние до новолуние, и от събота до събота ще дохожда всяка твар да се покланя пред Мене, казва Господ." (Исая 66:23)

Събота след събота изкупените ще влизат в радостта на ликуващите поклонници пред техния Създател, Изкупител и Цар. Съботното поклонение ще бъде тяхна най-голяма наслада и върховно удовлетворение.

Въпроси и отговори относно съботата

Може би в този момент ти, драги читателю, разсъждаваш върху искрено зададени въпроси, свързани със съботата. Въпросите, които следват, са сред най-често задаваните. Техните отговори се намират в Библията. Моля, провери ги с молитвата Божият Дух да те ръководи в твоето изследване.

Въпрос №1: Учи ли Новият завет, че учениците са се събирали за поклонение в първия ден от седмицата?

Отговор: Често пъти се твърди, че учениците и ранната църква са освещавали първия ден на седмицата в чест възкресението на Христа. Но Библията ни учи съвсем ясно, че учениците са пазели седмия ден, събота. (Деяния 13:14, 42, 44; Деяния 17:2,3; Деяния 18:1-4; Евреи 4:4-8). Всъщност първият ден от седмицата е споменат само осем пъти в целия Нов Завет, а шест от тези текстове се отнасят за един и същи ден. Стиховете поместваме по-долу:

Матей 28:1:

"И като се мина съботата, на първия ден от седмицата, дойдоха Мария Магдалина и другата Мария да видят гроба."

Марко 16:2:

"И в първия ден на седмицата дохождат на гроба много рано, когато изгря слънцето."

Марко 16:9:

"И като възкръсна рано в първия ден на седмицата, Исус се яви първо на Мария Магдалина, от която бе изгонил седем бяса."

Лука 24:1:

"А в първия ден на седмицата, сутринта рано, жените дойдоха на гроба, носещи ароматите, които бяха приготвили."

Йоан 20:1:

"В първия ден на седмицата Мария Магдалина дохожда на гроба сутринта, като беше още тъмно и вижда, че камъкът е дигнат от гроба."

Посочените по-горе 5 стиха се отнасят за историческия факт, че Исус възкръсна от мъртвите в първия ден на седмицата. Очевидно нито един от тези текстове дори не загатва за поклонение в този ден. В действителност по всичко личи, че най-близките последователи на Христос не са считали първия ден на седмицата като ден за поклонение. Обърнете внимание на факта, че те отиват да помажат тялото Му в първия ден на седмицата, но преди това, "... в събота си

починаха според заповедта" (Лука 23:56). От тук стигаме до очевидната истина, че всички ученици са пазели съботата.

А сега нека да изследваме подробно останалите три текста, споменаващи неделния ден.

Първият текст е Йоан 20:19:

"А вечерта на същия ден, първия на седмицата, когато вратата на стаята, гдето бяха учениците, беше заключена поради страха от Юдеите, Исус дойде, застава посред и каза им: Мир вам!"

Дали този текст ни казва, че учениците са се събрали в първия ден на седмицата? Да, казва ни! Но същността на въпроса тук е защо се бяха събрали? Каква беше причината за това събиране? Само преди два дена учениците бяха свидетели на смъртта на Своя любим Учител. Всичките им надежди бяха изпепелени... Страх и съмнение се възправяха като непреодолима планина пред тях. Библията ни казва, че те бяха събрани "... поради страха от юдеите". Точно заради това вратата беше заключена. Исус се появи сред тях, за да обяви Своето възкресение и триумф. Днес ние празнуваме тази чудесна вест чрез кръщелната служба (виж 1Кор.11:24-27 и Римляни 6:2-20). Но тук няма заповед за поклонение в първия ден от седмицата.

Вторият текст се намира в 1 Коринтяни 16:2:

"В първия ден на седмицата всеки от вас да отделя според успеха на работите си, и да го има при себе си, за да не стават събирания, когато дойда."

Има хора, които смятат, че апостол Павел е препоръчвал приносите в църквата да се правят в първия ден от седмицата. Те използват този стих, за да подкрепят тезата си в полза на празнуването на неделята, но внимателният анализ на стиха и неговия контекст доказва обратното. Апостол Павел е осъществявал една специална инициатива в полза на гладуващите вярващи от Ерусалим (стих 3). Във връзка с това той предлага на коринтските християни, в първия ден от седмицата да заделят определена част от дохода си за подпомагане на братята им от Ерусалим. Причината за този призив е във факта, че мнозина са преглеждали сметките си от изтеклата седмица в неделя сутринта, когато са се приготвяли за новата работна седмица. В петък следобед те затваряли работилниците и магазините си и се приготвяли за посрещане на съботата. След това в неделя сутрин отново правели преглед на доходите, спечелени пред изтеклата седмица. Апостол Павел в случая ги умолява да заделят известна сума пари всяка седмица, така че когато той дойде при тях, даренията да са готови за вземането им за Ерусалим.

Изразът "да отдели" има буквално значение в гръцкия оригинал на "самостоятелно, всеки индивидуално". Този старогръцки израз е равнозначен на нашия "у дома". Следователно апостол Павел ги е молел да правят това "в къщите, в домовете си", а не, както предполагат някои, на специално църковно събрание. Вместо да доказва и постановява богослужебно поклонение в неделя, този текст ясно показва, че на първия ден от седмицата не е придавано никакво по-особено значение.

Третият текст - Деян.20:7:

"В първия ден на седмицата, когато бяхме събрани за разчупването на хляба, Павел беседваше с тях, понеже щеше да отпътува на сутринта; и продължи словото си до среднощ."

Този стих съдържа сведение за единственото в Новия завет религиозно събрание, проведено в първия ден от седмицата. Авторът на книгата "Деяния на апостолите" пише, че хората били събрани поради намерението на Павел да замине на следващия ден. Поради това, Павел свикал вярващите на вечерното събрание през нощните часове на първия ден от седмицата (моля, погледнете отговор на въпрос No.8 за по-подробно обяснение на този проблем). Новият превод на New English Bible предава този текст по следния начин:

"В събота вечер, при нашето събиране за разчупването на хляба, Павел, който трябваше да замине на другия ден, говори на хората и продължи да разисква с тях до полунощ."

Това събрание се провежда през часовете, принадлежащи към тъмната част на първия ден от седмицата. Както в Стария, така и в Новия завет времето се е отчитало от залез до залез. Така получаваме, че събранието се е провело в събота вечер. Вярващите често са празнували заедно Господната вечеря (Деяния 2:42-46). Символът на Христовата жертва за тях означава всичко. И така, преди апостол Павел да замине, те отпразнували още веднъж Господната вечеря. Според стихове от 11 до 14 на Деяния 20-та глава, апостол Павел прекарва светлите часове от първия ден в пътуване до Асос. Явно е, че той не е придавал никакво особено значение на този ден.

В заключение можем да кажем, че в целия Нов завет няма заповед за освещаването на неделята, нито съществува доказателство, че учениците са оставили пример за празнуване и съблюдаване на този ден.

Въпрос №2: Тъй като ние не сме под закона, а под благодатта, необходимо ли е да пазим съботата?

Отговор: Апостол Павел подчертава с изобилна яснота, че християнинът не е "под закон", а "под благодат" (Римл.6:14). Но нека разберем какво има предвид Павел.

Едно нещо знаем със сигурност. Когато апостолът казва, че християните не са "под закон", а "под благодат", той не говори, че вярващите могат открито, съзнателно и по своя воля да нарушават Божия закон. В Римл. 6:15 той настойчиво пита:

"Тогава какво? Да грешим ли, защото не сме под закон, а под благодат? Да не бъде!"

И така, какво е искал да каже апостолът с изразите "под закон" и "под благодат"? Какво е било отношението на Павел към закона? В Римл. 7:12 той заявява:

"... законът е свят и заповедта свята, праведна и добра."

Според него, няма проблеми, които да са свързани със закона. Той (законът) е свят и добър. Но какво е неговото предназначение?

Първо, законът разкрива Божията конкретна обективна мярка за праведност. Той показва в пълнота вечните принципи на небесното управление. Законът определя кое е добро и кое зло. Римл.7:7 посочва ясно: "...не бих познал греха, освен чрез закона". Римл.3:20 допълва: "... понеже чрез закона става само познаването на греха." Предназначението на закона разкрива Божията мярка за морално поведение. Той също така съвсем отчетливо подчертава нашата вина, ако не се окажем на висотата на тази мярка. И така, чрез закона

"...се затулват устата на всекиго, и цял свят се довежда под съдбата на Бога." (Римл. 3:19)

Когато погледне на свършената правда на закона, всеки човек намира себе си осъден, защото законът изисква свършено послушание, непорочна правда и отзивчива вяроност спрямо принципите на Божието царство. За Павел да бъде "под закон" означаваше да се опита да се спаси чрез собствената си сила и усилие, а също и чрез заслугите на личните си дела. Апостолът много правилно посочва, че това е невъзможно (Римл. 3:23-28).

Да си "под благодат" означава да приемеш нужното за твоето спасение, което Исус Христос осигури чрез смъртта Си на Голгота. Това ще рече чрез вяра да се приеме факта, че е невъзможно да се спасим сами. Христос умря вместо нас! И чрез Неговата жертва ние можем да живеем.

Според апостол Павел съществуват две системи - тази на закона и тази на благодатта. Законническата система издига стандарти, които човешките същества със собствените си сили не могат да спазват. Системата на благодатта осигурява както прощението за миналото, така и сила за настоящето чрез Исуса Христа, нашия Господ. Апостол Павел отрича разбирането, че Исусовата смърт премахва необходимостта

от послушание. Той завършва своята забележителна тема за благодатта в Посланието към Римляните, 3-та глава, като заявява:

"Тогава чрез вяра разваляме ли закона? Да не бъде! но утвърждаваме закона." (Римл. 3:31)

Не би могло да се каже по-ясно.

И все пак, дали Божията благодат ни освобождава от закона? Религиозните водачи в човешкото общество може да отговорят: "Да, освобождава ни", но апостолът разрешава въпроса с думите: "Да не бъде!" Божията благодат премахва ли необходимостта от послушание към съботата? Ни повече, ни по-малко от необходимостта да се спазват заповедите, които казват "Не убивай!, Не прелюбодействай!, Не кради!, Не свидетелствай лъжливо против ближния си!." Логиката налага аргумента, че ако грешникът, който е спасен по благодат, спазва девет от десетте заповеди, той или тя ще пазят всичките десет заповеди, като знак на послушание към техния Господ.

Въпрос №3: Заявява ли апостол Павел, че 10-те заповеди са били приковани на кръста?

Отговор: Въпросният библиейски текст се намира в Ефес.2:15. Нека да го прочетем:

"Като в плътта си унищожи враждата, сиреч, закона със заповедите му, изразени в постановления, за да създаде в Себе Си двата в един нов човек, и тъй да направи мир."

Заповедите или това, за което става дума тук, са "постановленията". Законът на десетте Божии заповеди е вечният, непроменим етичен кодекс. Той е основата на Божието управление. Декалогът (10-те заповеди) определя нашите взаимоотношения с Бога и с нашите близни. В този текст обаче апостол Павел изразява безпокойството си, че заповедите и постановленията, които Бог даде на Израил, за да бъдат като отличителен знак и предвещание за идващия Месия, започваха да се превръщат в спънка за изпълнението мисията на църквата. Тези постановления, като например обрязването, церемониалното измиване на чаши и съдове, годишните празници и жертвената система бяха създадени с особена цел от Бога, за да подготвят съзнанието на евреите за идващия Месия.

Изопачавайки значението на тези символи, много евреи възприемаха символа като съдържащ божествено достойнство сам по себе си. Вместо да концентрират вниманието си върху значението на символа, те гледаха на външното изпълнение на ритуала като на най-същественото нещо. В следствие на това, тези заповеди (за обредите) се превърнаха в големи

препятствия, издигнати между евреите и езичниците, които не вземаха участие в тяхното изпълнение.

Когато Исус дойде на земята, жертвената система, която символизираше Неговото идване, намери своето изпълнение. Езичниците, които бяха отделени от Христа, лишени от израилево гражданство и чужди на завета на обещанието, бяха доведени при Бога чрез Христовата кръв (Ефес. 2:12,13). Разделящата стена (Ефес. 2:14,15), или системата от правила и постановления, дадени само на Израил, и предназначени да насочват умовете към идващия Месия, вече бе разрушена. Христос бе дошъл! Всички жертвоприносителни служби и заповеди сочеха и символизираха жертвата на кръста. Именно при кръста и юдеи, и езичници намериха милост и прощение. В Исус всички хора получават опрощение за миналото си и сила да живеят праведен живот в настоящето.

И така, какво бе премахнато завинаги на кръста? Разбира се, това не беше Божият вечен, непогрешим и непроменен стандарт за праведност – Десетте Божии заповеди. По-скоро на кръста се премахнаха законите, съдържащи се в повеленията, дадени единствено на евреите, защото тези повеления намериха своето съвършено изпълнение в Исуса Христа.

Въпрос №4: Исус заяви, че най-голямата заповед е любовта. Трябва ли да се притесняваме с пазенето на Десетте заповеди, след като обичаме Бога и ближните си?

Отговор: Един еврейски законник дойде с директните си въпроси, отправени към Исус. Като се опитваше да Го впримчи в своята уловка, законникът скептично запита: "Учителю, коя е голямата заповед в закона?" Исусовият отговор, роден от небесната мъдрост, поставя нещата на мястото им:

"Да възлюбиш Господа, твоя Бог с цялото си сърце, с цялата си душа и с всичкия си ум." Това е голямата и първа заповед. А втората подобна на нея е тая: "Да възлюбиш ближния си като себе си." На тия две заповеди стоят целият закон и пророците."
(Мат.22:37-40)

Онова, което повечето хора не знаят като факт в този Христов отговор, е, че Божият Син цитира направо от Стария завет. Законникът, който отправи въпроса си към Исус, сигурно е знаел отговора Му, защото изучаваше не гражданско право, а Свещения Божествен закон. Този човек бе посветил живота си на изучаването на Стария Завет. И така, Исус цитира обобщението на Закона според даденото в книгите "Второзаконие" и "Левит" ясно и точно определение:

"И да възлюбиш Господа твоя Бог с цялото си сърце, с цялата си душа и с всичката си сила." (Второзаконие 6:5)

Левит 19:18 допълва: "... но да обичаш ближния си като себе си" (последната част). Разбира се, че Исус не е проповядвал нищо ново! Ако трябваше да синтезираме закона в само една дума, тази дума е *любов*. Характеризиран в два кратки израза, законът означава "да обичаш Бога" и "да обичаш ближния си".

Законът на Десетте Божии заповеди обобщава как откликва човекът, който обича напълно. По тази причина Исус завършва дискусията с думите в Матей 22:40: "На тия две заповеди стоят целият закон и пророците." Любовта е изпълнение, а не отмяна на закона (Римл. 13:10). Законът разкрива как любящият човек ще постъпи в една конкретна, специфична ситуация в отношенията си с другите. Любовта не е някаква неясна, преходна, сантиментална емоция. Тя е покорното изпълнение на Божията воля, така както е разкрита в Неговия закон. Любовта е приемането с вяра и преданост на Божиите принципи в живота, според изявлението им в Десетте заповеди. Любовта винаги води към послушание и никога към непокорство. Точно това иска да каже Исус на учениците Си чрез думите: "Ако Ме любите, ще пазите Моите заповеди." (Йоан 14:15)

Въпрос №5: Учи ли ни апостол Павел, че не трябва да се осъждаме един друг по отношение на съботата и че не е необходимо да пазим деня за поклонение пред Бога? Нима всичко това не е въпрос на лична съвест и мнение?

Отговор: Това несъмнено е много хубав въпрос. Преди да му отговорим, трябва да вземем предвид един важен библейски принцип. В изучаването на Библията винаги трябва да обясняваме онова, което не е така очевидно, с очевидното. Не бива да пренебрегваме сто ясни текста върху дадена конкретна тема заради един или два, които при първоначален прочит маже да са трудни за разбиране.

Като имаме това предвид, нека заедно да разгледаме въпросния текст в Колосяни 2:13-17. Там апостол Павел пише:

"И вас, които бяхте мъртви чрез прегрешенията си и необрязаното си плътско естество, вас съживи с Него, като прости всичките ви престъпления; и като изличи противния нам в постановленията Му закон, който беше враждебен нам, махна го отсред и го прикова на кръста; и като ограби началствата и властите, изведе ги на показ явно, възтържествувайки над тях чрез Него. И тъй, никой да ви не осъжда за това, което ядете, или което пиете, или за нещо относно някой празник, или новомесечие, или събота; които са сянка на онова, което ще дойде, а тялото е Христово."

Какво има предвид апостол Павел, когато казва: "никой да не ви осъжда за нещо относно... събота" (стих 16)? Нека заедно да изследваме въпроса. В стих 13 апостолът пише, че чрез Исус ние сме възкресени от духовна смърт в духовен живот. Исус умря, за да можем ние да живеем. А изразът в стих 14: "... като изличи противния нам в постановленията Му закон" произлиза от гръцкия израз, имащ буквалното значение "робството на длъжника". Израз, еквивалентен на нашето "дължа ти".

Ако аз заема една значителна сума от вас, моята разписка за тоя дълг, удостоверен с личния ми подпис ще показва, че съм длъжник за тази сума. По същия начин ние дължим един дълг на свършена правда спрямо Божия закон. Неспособността да отговорим на високия критерий на Божия закон означава смърт (виж Римл. 6:23). Ние "всички съгрешихме" (Римл. 3:23), ето защо заслужаваме да умрем. Но Исус живя свършен живот - живот, който ние би трябвало да живеем. Той също така понесе болезнено мъчителна смърт - смъртта, която ние заслужавахме. С други думи, Той плати нашата полица за дълга. Затова сме свободни от осъждането на закона, който сме нарушили (Римл. 8:1).

Старозаветната жертвена система с приношенията на агнета представляваше една нагледна проява на този "заробващ дълг", защото пътят през светилището беше и остава опръскан с кръв (Евреи 9:22; Левит 17:11). Но апостол Павел пише, че в Христа тези жертвоприносителни постановления намериха своето пълно изпълнение (Колос. 2:16,17). Всички те сочеха на идването на Исус и затова след Неговата смърт бяха премахнати. Павел силно подчертава факта, че те са "сянка на онова, което ще дойде" (стих 17).

И така, съботите, за които пише апостолът в стих 16, трябва да се отнесат към ония дни, които са "сянка" на идните неща. Тогава възниква логичният въпрос за кои съботни дни говори все пак той? Дали има два вида съботи? Има ли събота, която посочва нещо в бъдещето?

Както вече разбрахме, седмият ден, съботата от закона на Десетте Божии заповеди, не е сянка на нещо, което предстои да стане. По-скоро съботата е мемориал на нещо, което вече е станало, и това е Сътворението. Съботната заповед гласи:

"Помни съботния ден, за да го освещаваш. Шест дни да работиш и да вършиш всичките си дела; но седмия ден е събота на Господа твоя Бог..." (Изход 20:8-10)

Стих 11 от същата глава посочва причината за тази Божия заповед. Там се казва:

"Защото в шест дни създаде Господ небето и земята, морето и всичко което има в тях, а на седмия ден си почина. Затова Господ благослови съботния ден и го освети."

Седмия ден, съботата, е вечен паметник за истината на Сътворението. Тя ни напомня, че ние не сме плод на еволюционно развитие, а Бог ни е създал. И точно защото Той е Творецът, а ние сме сътворени от Неговите ръце, Бог е достоен за нашето преклонение.

И тъй като съботата от Десетте Божии заповеди е мемориал за нещо, което се е случило преди, възниква въпросът за каква събота пише апостол Павел в Посланието към евреите, 10-та глава, 1-ви стих:

"Защото законът, като съдържа в себе си само сянка на бъдещите добрини, а не самата същност на нещата, то свещениците, които непрестанно принасят всяка година същите жертви, никога не могат с тях да направят свършени в чистота ония, които пристъпват да жертвуват."

В този текст апостол Павел пише за закона на жертвоприношенията. Езекиил 45:15-18 ни разкрива, че всеизгарянията, възлиянията, новомесечията, празниците и церемониалните съботи са част от закона за жертвоприношенията, които сочеха към идващия Месия. Затова виждаме, че има друг вид събота, за която се говори в Библията. В Левит 23-та глава се споменават двата вида съботи. Цялата глава говори за Божиите наставления, дадени на Моисей относно празниците и святите събрания, които израилтяните трябваше да съблюдават. В стих 3-ти Бог напомня на Своя служител за седмия ден - съботата от Божия закон на десетте заповеди, която трябваше да бъде седмична събота (празник), т.е. "ден за свято събрание". Останалата част от Левит 23-та глава говори за годишните церемониални празници, които Бог искаше да бъдат съблюдавани от евреите. Те са шест: Пасха, Безквасни хлябове, Първи плодове, Тръбно възклицание, Йом Кипур и Шатроразпъване.

Нека накратко да направим преглед на тези празници. Еврейският земеделски календар е бил разделен на два сезона - пролет и есен. Затова е имало пролетни празници и есенни празници. Към пролетните спадали Пасхата, Безквасните хлябове и Първите плодове, а есенни празници били Тръбно възклицание, Йом Кипур (Денят на умилостивението) и Шатроразпъване. Пролетните празници бяха постановени от Бога, за да насочват вниманието към първото идване на Исус, а есенните символизираха времето и събитията, свързани с Христовото Второ пришествие.

Все пак същественият въпрос тук е, че в цялата 23-та глава на книгата Левит има няколко споменавания на тези

празници като "съботи". Например Левит 23:24 описва празника Тръбно възклицание като "тържествена почивка". Поставените преводи дават този празник като "ден за почивка" (еврейската дума в оригинала е "шабат" - събота). Левит 23:32 казва, че Денят на умилостивението трябва да бъде "събота за тържествена почивка". Тъй като празникът Тръбно възклицание е бил отбелязван в първия ден на седмия месец, а Денят на умилостивението - на 10-тия ден от същия месец, то не е възможно тези два дни да означават съботата от четвъртата Божия заповед. Текстът в Левит 23:37, 38 ни помага да направим разлика между тях. Ето какво казва той:

"Тия са Господните празници, в които да свиквате свети събрания, за да принасяте жертва чрез огън Господу, всеизгаряне, хлебен принос, жертва и възлияния, всяко на определения му ден, освен Господните съботи, и освен всичките обреди, и освен всичките доброволни приноси, които давате Господу."

Освен Господните съботи (от четвъртата заповед), израилтяните трябваше да спазват и тези празници (постановления). Всички те сочеха на идването на Месия. Когато Исус дойде, тези празници намериха своето изпълнение.

Така че апостол Павел уместно казва: "... никой да не ви осъжда за това, което ядете, или което пиете, или за нещо относно някой празник, или новомесечие, или събота, които са сянка на онова, което ще дойде, а тялото е Христово" (Колосяни 2:16,17). И, разбира се, с това той не пренебрегва седмия ден от Десетте Божии заповеди.

Въпрос №6: Щом съботата е посочения от Бога ден за поклонение, тогава защо големите религиозни водачи в света не го спазват?

Отговор: Може да ви е чудно, но този въпрос е бил задаван и преди. Нека да го разгледаме. В евангелието на Йонан 7:46-48 е записан следният разговор:

"Служителите отговориха: Никога човек не е говорил така както Тоя Човек. А фарисеите им отговориха: И вие ли сте заблудени? Повярвал ли е в Него някой от първенците или от фарисеите?"

Очевидно, служителите от храма са били дълбоко впечатлени от Христовите думи. В опита си да заглушат породекия в тях интерес, фарисеите им отговарят: "Не се лъжете. Чакайте да видите как ще се отнесат към Него религиозните водачи. Ако този Исус е Месия, те ще ви кажат, защото първи ще научат." Но точно те, религиозните водачи и изследователи на Писанията, отхвърлиха Христовите учения и накрая приковаха Божия Син на кръста.

Интересно е да отбележим, че по онова време е имало три класи религиозни водачи.

Първата категория включва онези от тях, които бяха заслепени поради невежество. Те отхвърляха Месия несъзнателно, но в същото време не разбираха напълно кой е Той. (Виж Яков 4:17 и Деяния 17:30.)

Втората група бе от онези, които бяха заслепени по своя воля. Те усещаха кой е Исус, но не искаха да се променят така, че да станат Негови последователи. Исус не отговаряше на себичните им амбиции за Месия, който те си представяха (виж Йоан 9:41). Апостол Йоан пише, че те "обикнаха похвалата от хората повече от похвалата от Бога" (Йоан 12:43).

Третата група се състоеше от честни по сърце религиозни водачи, които търсеха истината. Тази група работеше прикрито и оказваше невидимо благоприятно влияние върху останалите водачи. Към тази група принадлежат Никодим и Йосиф от Ариматея. Мнозина от това съсловие смело и открито свидетелстваха за своята вяра в Христа. След смъртта на Спасителя и изливането на Святия Дух в деня на Петдесетницата, авторът на книгата Деяния на апостолите пише:

"И Божието учение растеше, и числото на учениците в Ерусалим се умножаваше твърде много; и голямо множество от свещениците се подчиняваха на вярата." (Деяния 6:7)

Днес също така има три вида религиозни водачи: Слепи поради незнание, открити противници на Христа, и честни по сърце търсачи на истината. Мнозина от тази последна категория все още не са направили своя избор. Но много скоро под влиянието на Божия Дух те ще дадат решителен отговор в полза на истината.

Все пак важното в случая е, че Бог не пита: "Как постъпват вашите религиозни водачи?" Вместо това Господ ни уверява, че "... всеки от нас за себе си ще отговаря пред Бога" (Римляни 14:12) и че "всички трябва да се явим пред съдилището Исус Христово..." (2 Коринт. 5:10)

Скъпи приятелю, всеки от нас носи своята лична отговорност пред Бога, така че не е важно какво вършат религиозните водачи в наше време, а как ти и аз ще отговорим на призива на Божията истина. Ако Бог лично е докоснал и трогнал твоето сърце по отношение истината за съботата, тогава всяко бавене и колебание ще бъде за сметка на душата ти. И така, въпросът е как ще отговориш на Бога, когато Той разкрие истината пред Теб?

Въпрос №7: В Посланието към Римляните, 14-та глава, апостол Павел пише, че истинският християнин не бива да счита даден ден за по-свят от друг ден (Римляни 14:5,6). Съботата ли има предвид апостолът, или някой друг ден?

Отговор: Този текст е причинявал объркване у мнозина читатели, а не трябва да е така. Сега нека да го прегледаме цялостно. Апостол Павел пише:

"Някой уважава един ден повече от друг ден; а друг човек уважава всеки ден еднакво. Всеки да бъде напълно уверен в своя ум. Който пази деня, за Господа го пази; (а който не пази деня, за Господа не го пази); който яде, за Господа яде, защото благодари на Бога; и който не яде, за Господа не яде, и благодари на Бога."
(Римл.14:5,6)

Нека първо да обърнем внимание на онова, което текстът не ни казва. В този анализ ще ни помогнат два въпроса: Казва ли ни нещо за съботата този текст? Казва ли се в него нещо за поклонение? Отговорът (и на двата въпроса) съвсем очевидно е "не". Апостолът предполага отдаване на благодарност на Бога, но не споменава съботата или преклонение пред Господа. Затова би било опасно да допускаме, че този текст се отнася за съботата.

Все пак, за какво тогава ни говорят тези стихове? За какъв ден става въпрос тук? И за чия преценка на деня ни информира текстът?

Текстът е съвсем ясен, когато казва:

"Някой уважава един ден повече от друг ден, а друг човек уважава всеки ден еднакво."

Апостол Павел пише за това как човек издига един ден над друг. Откъсът не споменава съботата или поклонението, нито конкретна Божия заповед, а само личната преценка на даден човек. Следователно апостол Павел очевидно дискутира въпрос, който третира човешкото мнение, а не Божествената заповед, написана от Божия пръст върху каменните плочи.

Първият стих на 14-та глава ни дава ключ към отговора. Апостолът пише:

"Слабият във вярата приемайте, но не за да се препирате за съмненията му." (Римл.14:1)

Тук Божият служител пише на християните за хората, които са слаби в принципите на вярата. Апостолът съветва силните във вярата да се въздържат от даване на оценки по спорните въпроси или по въпроси, свързани с личното мнение.

Един такъв въпрос е бил дали е правилно да се яде месото, предложено на идоли (моля, вижте 1Коринт.8 гл.). Голяма част от месото, продавано по дребните пазари, първо било принасяно за посвещение на идолите, на които се поклонявал отделният продавач – месар. По онова време е имало някои съзнателни юдейски християни, които са вярвали, че яденето на месо, предложено на идолите, представлява чисто

идолопоклонство. Мнозина от тях станали вегетарианци не от здравни съображения, а за да избегнат духовното осквернение. Този въпрос предизвикал доста спорове в римската църква.

Освен спорното положение при яденето на такова месо, някои от християните продължавали да вярват, че в постенето има вменена правда*. Тази група вярващи постели в определени дни. Други, които не постели, били гледани с пренебрежение, затова Павел пише: "някой уважава един ден повече от друг ден..." (Римл.14:5); и също:

"Който пази деня, за Господа го пази; който яде, за Господа яде, защото благодари на Бога; и който не яде, за Господа не яде, и благодари на Бога." (Римл.14:6)

Някои от юдейските християни продължавали да спазват строго своите предишни дни за пост. Вратата на такива е била "слаба" (Римл.14:1). Те съдели другите според собствените си морални критерии, а това предизвиквало разделение в църквата. Причините за разделението били човешки разбирания и преценки, а не доктринални, основни неща за християнството. Затова апостол Павел пише откровено и ясно: "Ако сте решили да постите, добре, но не осъждайте другите, които не споделят вашия избор."

Тук главното безпокойство на апостола е поради онези личности, които разделят църквата по въпроси, свързани единствено с човешкото мнение, а не с Божия закон.

Припомнете си колко енергично той утвърждаваше авторитета на святия Божий закон:

"...Тъй щото законът е свет и заповедта света, праведна и добра." (Римл. 7:12)

Той категорично заявява, че "чрез закона става само познаването на греха" (Римл. 3:20), и че "... не бих познал греха, освен чрез закона" (Римл. 7:7), след което допълва:

"Тогавя чрез вяра разваляме ли закона? Да не бъде! но утвърждаваме закона." (Римл. 3:31)

Позицията на апостол Павел по въпроса за закона е ясна и, естествено, в Римляни 14-та глава Божият служител не отхвърля нещата, които бе изтъкнал в предишните части на своето послание. Наистина, никакъв брой човешки мнения, независимо колко значителен е той, не заслужава да стане (или "да предизвика") причина за разделянето на църквата!

Въпрос №8: Кога започва съботата? Дава ли Библията някакви сведения за това как трябва да пазим съботния ден?

Отговор: От най-ранни времена Божиите верни последователи са празнували съботния ден от залеза на слънцето в петък до залеза в съботната вечер. Израилтяните в Стария

завет спазваха този начин на съблюдаване на Божия ден за поклонение. Той води началото си от историята на Сътворението, за което четем в Битие 1-ва глава. Като дава описание на деня, Библията казва: "И стана вечер, и стана утро - ден първи" (Бит. 1:5). Тази фраза се повтаря из цялата глава, когато се говори за всеки конкретен ден от Сътворението. А евангелието от Марко потвърждава това, като казва:

"И като се свечери, когато залезе слънцето, доведоха при Него (т.е. при Исус) всичките болни и хванати от бяс." (Марко 1:32)

Бог не си служи със швейцарски часовници, за да синхронизира дните. Вместо това Той използва небесните тела, които е поставил във Вселената по време на Сътворението.

В Библията тъмната част на денонощието, нощта, предхожда светлата, деня. Наистина колко превъзходно чуден е нашият Бог. Той ни дава възможност да починем преди да работим. Светлината настъпва след тъмнината. След почивката идва трудът. Библейската събота започва при залеза. Каква радост е тогава да я посрещнем с молитва и с весело сърце всеки петък вечер. Божият план е всеки от нас да постъпва така всяка седмица.

Но какви сведения ни дава Библията за това как да съблюдаваме съботата? Бог е предназначил съботата да бъде най-щастливият ден от седмицата. Ето защо Той ни е дал конкретни библейски напътствия, за да опазим нейната святост и красота.

Целта на Бога за нас в съботния ден е тройна.

Първо, Той иска съботата да бъде ден за духовно поклонение и хваление (моля, вижте Изход 20:8-11; Левит 23:2 и Лука 4:16).

Второ, Бог е създал съботата за физическа почивка (виж Изход 20:8-11).

Трето, нашият небесен Баща е определил този свят ден да бъде особено време за взаимно общуване помежду ни като християни, и също така време за взаимно общуване вътре в нашите семейства. Съботата също така е определена да бъде ден, в който да доставяме радост и на другите хора около нас. Библията ни казва, че всички светски работи трябва да приключат преди започването на съботата (Изход 20:8-11). Библията ни казва също, че всички покупки и пазарувания трябва да се правят преди събота (Неемия 13:15-18). Всичко, което би могло да отвлече вниманието ни от вечните и свети неща, трябва да се отстрани, за да изпитаме по-дълбока радост и по-дълбоко удовлетворение, които намираме в Исуса Христа при срещата ни с Него в съботния ден (Исаия 58:13,14).

Можем да очакваме всеки съботен ден като особено време на радост и общение с нашия мил Спасител. Той очаква и копнее да бъде с вас и да участвате заедно в поклонението още тази събота.

Въпрос №9: Тъй като Исус възкръсна от мъртвите на първия ден от седмицата, не е ли правилно християните да се покланят в този ден?

Отговор: Възкресението е една от най-възвишените и славни истини за цялата християнска църква. Исус е възкръснал! Смъртта не е една безконечна нощ без зазоряване. Гробът не е тъмна яма без светлина в края на тунела. Исус е победил смъртта.

Но фактът, че Христос възкръсна от мъртвите в неделя, не прави този ден по-свят и по-привилегирован за поклонение (например) от петък - денят, в който би могло да се извършва богослужебно поклонение по причина на това, че тогава Исус умря за нас. Както вече научихме, онези, които се покланят в неделя поради това, че Господ бе възкръснал в този ден, правят това без да имат заповед от Христова страна. Но Исус даде два обряда като символи за възпоменание на Неговата смърт и възкресение; това са Господната вечеря и кръщението. Господната вечеря символизира Неговата смърт, която дойде в онзи мрачен петък. Думите на апостол Павел са прекалено ясни, за да бъдат изтълкувани неправилно:

"Защото всеки път, когато ядете тоя хляб и пиете (тая) чаша, възвестявате смъртта на Господа, докле дойде Той." (1 Коринтяни 11:26)

Разчупеният хляб и неферментираният чист гроздов сок, които са част от Господната вечеря, символизират разломното тяло и пролятата кръв на нашия Господ. И Неговата заповед е ние да отбелязваме смъртта Му чрез службата на общение в Господната вечеря.

Кръщението е възпоменание на Христовото възкресение. В Посланието към Римляните, 6-та глава, 4-ти и 5-ти стих, намираме потвърждение на това:

"Затова, чрез кръщението ние се погребяхме с Него да участваме в смърт, тъй щото както Христос биде възкресен от мъртвите чрез славата на Отца, така и ние да ходим в нов живот. Защото, ако сме се съединили с Него чрез смърт, подобна на Неговата, ще се съединим и чрез възкресение подобно на Неговото."

Както Христос умря, слезе в гроба и бе възкресен за нов живот, така и вярващият християнин е разпнат с Него. Старото естество и личното "аз" умират, когато се откажем от предишния си греховен живот. Погребан във водния гроб

на кръщението, вярващият е възкресен за нов живот. Ние отбелязваме Христовото възкресение посредством нашето кръщение.

Както в живота Си на земята, така и в смъртта Си, Исус пазеше съботата, а не неделята. Лука 4:16 ни казва:

"...и по обичая Си влезе в синагогата един съботен ден..."

Като верен и послушен Син, Той се покланяше на Небесния ни Отец всяка събота. В смъртта си Исус почиваше в съботния ден, като напълно уповаваше на Бога да Го възкреси. Най-приближените Негови последователи изчакаха да мине съботата, за да помажат тялото Му. Исус никога не даде някакво специално одобрение на първия ден от седмицата. Той никога не постави каквато и да било промяна в Неговия закон, нито спомена дори и една дума за това, че неделята трябва да подмени святата събота.

Онова, което трябва да разберем, е следното: Неговият завет не дава абсолютно никакво указание за промяната на деня за поклонение от събота в неделя по причина почитането на възкресението. Просто такова нещо там няма. Исус и всеки от учениците Му бяха пазители на съботата. Думите на Божия Син отекват през вековете и достигат до нас: *"Като знаете това, блажени сте, ако го изпълнявате"* (Йоан 13:17).

Един личен апел

Скъпи читателю, усети ли едно трогателно докосване в сърцето, когато прочете тази малка книжка? Не е случайност това, че я избра. Небесният Бог, който много те обича, желае ти да знаеш Неговата истина. Той е съзрял в теб копнеж по честното и искреното. Може би ти си бил верен християнин, който до този момент е живял с истината, доколкото тя ти е била позната. Сега Бог иска от теб да направиш още една крачка. Той желае да го следваш още по-предано. Ще Му кажеш ли днес, че твоето желание е да вършиш всичко, за което Той те помоли?

Вероятно много пъти си се питал дали е възможно да се познае истината. Може би нещо е липсвало в твоя живот и ти си чувствал някаква странна, вътрешна празнота в живота си. Тъй като вече си прочел страниците на тази книга, сигурен съм, че вече вярваш, че си открил истината със сърцето си, и сега желаеш да я следваш. Онова, което предадеш в ръцете на Исус, Той ще възвърне, заедно с радостта от Неговото лично присъствие. Можеш напълно да Му се довериш, защото Твоят Спасител ти казва:

"...Истина ви казвам: няма човек, който да е оставил къща, или братя, или сестри, или майка, или баща, или чада, или ниви, заради Мене и заради благовестието, и да не получи стократно сега, в настоящето време, къщи и братя, и сестри, и майка, и чада, и ниви, заедно с гонения, а в идещия свят вечен живот." (Марко 10:29,30)

Помисли само каква възвръщаемост на вложението е това! Всичко, от което се откажем заради Исус, Той ще ни възвърне стократно повече. Не могат да се оценят мира, радостта и вътрешното удовлетворение, които имаме, когато вървим след Него.

Скъпи приятелю, искаш ли днес да се посветиш напълно на Исус и да Го последваш от все сърце? Искаш ли да кажеш: "Исусе, аз съм Твой. Животът ми е изцяло в Твоите ръце. Искам да Ти се доверя и каквото ме помолиш да направя, аз ще го сторя"? Приятелю, защо не преклониш глава още сега и се помолиш с тази проста молитва:

"Мили Исусе, днес аз предавам живота си на Теб. Съзнателно избирам да следвам цялата Твоя истина. Тъй като Ти си мой Създател и Изкупител, аз коленича в Твоите нозе в преклонение и радост.

В знак на моята голяма любов към Теб, аз избирам да пазя Твоя - седмия ден, събота, като идвам на поклонение пред теб в святите часове на този ден, който Ти си отделил за среща с мен всяка седмица. Благодаря Ти, Исусе, за тази покана, чрез която от Твоята ръка аз получавам нова духовна сила.

Господи, аз с нетърпение очаквам да се срещам с Теб лице в лице и да Ти се покланям всяка събота в обновената от Теб земя.

Моля те, Боже, в името на Исуса Христа.

Амин!"

Ако тази молитва отразява твоето лично посвещение, то знай, приятелю, че ти си взел едно от най-важните решения в живота си. Ти не си единствен! Милиони други, които също като теб са решили да се посветят на Исус, се радват, събирайки се заедно в съботния ден за преклонение пред Своя Творец и Баща. Защо не се присъединиш и ти към тях?

Знай, че някой те очаква да го потърсиш или да се обадиш, за да ти помогне във всичко, което може. Нека Бог да те благослови в твоето непрестанно следване на Исус и Неговото слово.

Амин!